Botanisk mangfold – karplanter –

og skjøtsel

på

Masseløy,

Færder, Vestfold

Oddvar Pedersen

Botanikeren as

25.4.2025

Forside:

Masseløy, mot nord.

Foto: OP, 12. juni 2024.

1 Forord

Dette er fjerde rapport fra botanisk øyhopping i Færder nasjonalpark, tidligere er Vestre Bustein, Kløvningen og Ildverket behandlet (Pedersen 2019, 2022 og 2024). I tillegg er CWR-arter («Crop Wild Relatives»; dvs. kulturplanters ville slektninger) grundig kartlagt på sju øyer (Kløvningen inkludert) i 2021 (Pedersen 2024) og enda grundigere på Mellom og Østre Bolæren i 2022-2023 (Pedersen & Nilsen 2024). Alle de tre Bolærne blir også grundig knegått i Pedersen (in prep 2025).

Denne rapporten er blitt til på oppdrag fra Færder Nasjonalpark ved nasjonalparkforvalter Anne Sjømæling. Takk for oppdrag, godt samarbeid og tålmodighet.
Takk til Jørn H. Lindseth, SNO for diverse informasjon om øya, spesielt skjøtsel.

En foreløpig versjon har vært tilgjengelig siden 8.1.2025.

oddvar@botanikeren.no

2 Innholdsfortegnelse

1 Forord 3
2 Innholdsfortegnelse 4
3 Innledning 5
3.1 Masseløy 5
4 Materiale og metode 7
4.1 Nomenklatur og artsutvalg 7
4.2 Kunnskap om karplantemangfoldet 7
4.2.1 Tidligere kjent kunnskap 7
4.2.2 Egne undersøkelser 8
5 Resultater 9
5.1 Botanisk mangfold - karplanter på Masseløy 9
5.1.1 Rødlista karplanter (R21) 9
5.1.2 Fremmedlista karplanter (F23) 15
5.1.3 CWR-arter på øya (CWR) 20
5.1.4 Lokalt sjeldne arter (LSj) 22
5.1.5 Viktige arter (Hot) 25
5.2 Skjøtsel på Masseløy 26
5.2.1 Tidligere skjøtselsanbefalinger 26
5.2.2 Skjøtselsanbefalinger 30
6 Kilder 42
Appendiks 44

3 Innledning

3.1 Masseløy

Masseløy (Figur 1) – eller Massle lokalt – er lokalisert langt nord i Færder nasjonalpark (videre: «Færder NP»), i gamle Nøtterøy kommune (dagens Færder). Øya er middels stor, 234 mål, 21 av øyene i nasjonalparken er større. Øya har ei strandlinje på 3,9 km (målt på N5/ØK-data).

Berggrunnen består av larvikitt (kvartsmonzonitt; Berthelsen et al. 1996). Øya er ei av de laveste øyene i Færder NP med høyeste punkt på 12,5 m, lokalisert nordvest på øya. Det er bare denne av «kollene» på øya som når over 10 meter. Snitthøyden for øya er bare 3,4 m, noe som er lavest av de 43 største øyene (over 60 mål) i Færder NP. Snitthøyden er beregnet ut fra lasermålingene som ble gjort i 2016-17: snitt av alle målingene på øya (jf. hoydedata.no). Høydelaget fordeler seg på 75 % mellom 0 og 5 m og 25 % mellom 5 og 15 m. Øya begynte så smått å stige opp av havet for ca. 3450 år siden (jf. Sørensen et al. 2004), og er dermed ei av de yngste øyene i Færder NP.

Masseløy har en større andel marine avsetninger enn de fleste andre øyer i Færder NP. Grovt sett består øya av lave, relativt flate rygger av fast fjell med sletter av marine avsetninger innimellom. På ryggene veksles det mellom åpne, grunnlendte enger og svært tett buskvegetasjon, spesielt av einer, slåpetorn og rose-arter. I noen dypere søkk har det vokst til litt trevegetasjon, spesielt av bjørk opg spredt med furu. De «marine dalsøkkene» har lenge vært preget av gjengroing med busker og trær, men mye er nå blitt ryddet. Det er her mange steder baserik vegetasjon, med innslag av mange kalkkrevende arter.

Strandkanten er gjennomgående lav, dominert av lave strandberg, som mange steder er ganske blokkrike. I buktene er det noen sand- og grusstrender (spesielt mot øst og sørvest), mens det er mye mudderstrender rundt den største bukta og i nord/nordvest. På de sørvendte sand- og grusstrendene kastes det jevnlig opp mye tang og tare i vinterhalvåret, det dannes næringsrike driftvoller.

Øya her flere fuktområder enn øyer flest i Færder NP, det er et par dammer i sørøst, hvor den sørligste er noe påvirket av sjøen. Sentralt på østsida er det partier med sumpvegetasjon på baserik, marin avsetning. Her har nasjonalparken sin eneste gjenværende/intakte rikmyr/-sump, bl.a. med eneste gjenværende forekomst av engmarihand *Dactylorhiza incarnata*.

Øya var i det minste bebodd i perioden 1870-1910 (Brendalsmo 1993), men har lang historie som beite- og slåttemark. Øst for eidet er det to grupper med tufter med omliggende kulturmark. Utover nitrogenrik vegetasjon rundt tuftene er det ingen rester av hageplanter her.

I dag er øya tilrettelagt for friluftslivet, bl.a. med to utedoer, grill og diverse båtfester. Det er nordre del og østsida som er hyppigst i bruk.

Øya beites i dag primært av storfe, i mindre grad også av sau, beiteressursene er grundig beskrevet av Bjåen (2019).

Figur 1. Masseløy. Flyfoto fra 2.juni 2023. Kilde: norgeibilder.no

4 Materiale og metode

4.1 Nomenklatur og artsutvalg

Det inkluderes bare karplanter i rapporten. Navnsetting til de vitenskapelige navn følger Elven et al. (2022), mens norske bokmålsnavn følger Artsnavnebasen hos Artsdatabanken. Det brukes primært norske navn i rapporten, men det vitenskapelige navnet tilføyes i kursiv, ved første gangs bruk i den løpende teksten.

Artene behandles spesielt i fire kategorier: rødlistearter, fremmedliste-arter, kulturplanters ville slektninger (CWR-arter) og lokalt sjeldne arter.

Rødlisteartene følger siste rødliste, fra 2021 (Artsdatabanken 2021). Datasettet er kalt R21 og inkluderte arter er vist i tabell 2.

Fremmedliste-artene følger siste fremmedartsliste, fra 2023 (Artsdatabanken 2023). Datasettet er kalt F23 og inkluderte arter er vist i tabell 3.

CWR-artene, altså kulturplantenes ville slektninger, inkluderer arter både fra ei norsk (Nw) prioriteringsliste (Sæther et al. 2021), og CWR-taksa som er prioritert i Norden (Nd; Fitzgerald et al. 2021). Datasettet er kalt CWR og inkluderte arter er vist i tabell 4.

Lokalt sjeldne arter er arter som i Færder NP er påvist på inntil 5 øyer, av de 87 undersøkte øyene (over 10 mål). Datasettet er kalt LSj og inkluderte arter er vist i tabell 5.

I tillegg er det generert et datasett over «viktige arter» som inkluderer funn med god presisjon, av alle rødlistearter (R21; jf. tabell 2), alle lokalt sjeldne arter (LSj; tabell 5) og et utvalg (42 av 86 taksa) av CWR-artene (arter angitt i kolonne Hot i tabell 4), samt arter med bare ett funn på øya. Arter fra fremmedartslista og andre opplagt innførte arter er ikke inkludert. Datasettet inneholder funn av 83 arter og er kalt «Hot».

4.2 Kunnskap om karplantemangfoldet

4.2.1 Tidligere kjent kunnskap

De første botaniske opplysningene vi kjenner fra Masseløy er fra 1925. Hanna Resvoll-Holmsen (1873-1943) besøkte mange øyer i Nøtterøy og Tjøme i løpet av somrene 1925-1926. På Masseløy var hun 24. juli 1925, og registrerte minst 65 arter og samlet i det minste engstarr *Carex hostiana* og hybriden mellom gulstarr og engstarr *C. flava x hostiana*. Bare to av de registrerte artene er ikke notert siden, pussig nok strandvindel *Calystegia sepium* og hengeaks *Melica nutans*, som begge fortsatt burde være tilstede på øya.

Fylkesmannen i Vestfold (1994) kartla urterike enger på Masseløy i 1993. Det er her nevnt 25 arter.

Trond Grøstad besøkte øya to ganger i 2009 (7.6 og 22.7). Han samlet 25 belegg av 24 arter. Han samlet også butt kystløvetann *Taraxacum obliquum* i 2014 (4.6).

Bjarke Anderson har i det minste vært på øya noen dager i mai 2011 (8.5 og 17.5). Han har lagt ut artsobservasjoner av ormetunge *Ophioglossum vulgatum*, barlind *Taxus baccata*, blankstorkenebb *Geranium lucidum*, marianøkleblom *Primula veris*, nyresildre *Saxifraga granulata* og strandnellik *Armeria maritima*. I Andersson (2015) nevner han seks arter fra øya, skjørbuksurt *Cochlearia officinalis* og stemorsblom *Viola tricolor* i tillegg til de nevnt over.

Ellers har Christian E. Pettersen notert 41 arter 11. juli 2015, Kjell Magne Olsen og Hallvard Holtung 31 funn av 29 arter 9. juni 2023 og Trude Myhre to arter sommeren 2024.

Øya ble NiN-kartlagt i 2022 (Sundsbø et al. 2023) og fra juni 2022 har Espen Sommer Værland lagt ut 87 observasjoner av 48 arter, bl.a. eneste funn av sodaurt *Kali turgida* på øya.

4.2.2 Egne undersøkelser

Jeg besøkte øya for første gang i 2012 (20.6) sammen med Trond Grøstad og Reidar Elven. Vi gjennomsøkte store deler av øya, men vi var i liten grad langs vestsida. Jeg var tilbake 3. august samme år og konsentrerte meg da om vestsida. I 2012 registrerte vi ca. 245 arter på øya.

Siden har jeg vært tilbake på Masseløy noen få ganger mellom 2014 og 2020, hovedsakelig har besøkene vært seint i sesongen (22.9-21.10), hvor primært strendene har blitt sjekket. Bare i 2016 (2.6) og 2017 (3.5) var jeg innom øya tidligere i sesongen.

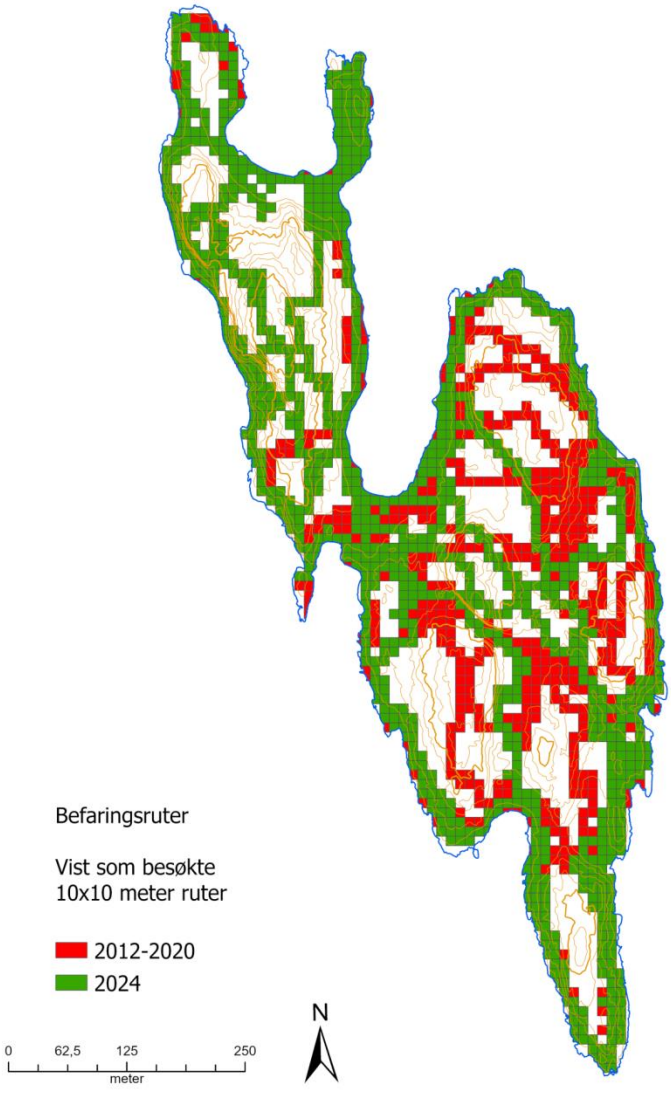
Tabell 1. Egen feltaktivitet på Masseløy 2012-24. Aktiviteten er målt med GPS. Rutenettet er på 10 x 10 meter. Hele øya er på 234 mål.

Periode	Dager	Timer	KM	Ruter	Areal (mål)	Areal %
2012-2020	9	14,9	23,2	1150	106,4	45,5 %
2024	4	17,9	17,8	1080	101,1	43,2 %
Totalt	13	32,8	41	1576	146,6	62,7 %

I samband med denne rapporten besøkte jeg øya fire dager i 2024 (10.6, 12.6, 28.8 og 19.9). Dessuten var jeg tre korte befaringer på øya, en i mars (19.3; med nasjonalparkforvalter og SNO) og to i november (18. og 27.11; kartlegging av fjæreknapp), disse er ikke inkludert som feltarbeid (i tabell 1 eller Figur 2). Totalt har jeg botanisert 33 timer på Masseløy fordelt på 13 dager, og gått 41 kilometer, jf. tabell 1. Hvor jeg har vært, går fram av Figur 2.

Ut fra egen «standard» over hvor bra øyer er undersøkt: *Andel av besøkte UTM 100x100 meter ruter (UTM i sone 32, WGS84)*, er 100 % av øya besøkt, jeg har altså sneiet innom alle øyas 44 ruter..

Men en må gå grundigere til verks: på en 10x10 meter skala er 63 % (1576 av 2588 ruter) av øya besøkt. Figur 2 viser hvilke 10x10 meter ruter som er besøkt i perioden 2012-20 (røde ruter) og i 2024 (grønne ruter).

Figur 2. Befaringsruter i perioden 2012-2024. Siste besøk (2024) er lagt øverst.

5 Resultater

5.1 Botanisk mangfold - karplanter på Masseløy

Det er påvist 347 arter karplanter på øya, av disse ble 264 registrert i 2024. Totalt har jeg registrert 338 arter karplanter på øya, dvs. 97 % av de påviste artene. Oversikt over registrerte karplanter på øya er gitt i appendiks.

Nedenfor omtales nærmere en del mer eller mindre interessante arter på øya, både rødlistearter, arter på fremmedartlista og lokalt sjeldne arter. Siden det i noen år har vært fokus på kulturplanters ville slektninger (CWR-arter) i Færder NP inkluderes også en kort omtale av disse.

For å avdekke øyas viktigste botaniske områder («hotspots») er det også generert et datasett («hot-sett») bestående av rødlistearter, lokalt sjeldne arter (både innen Færder NP og lokalt på øya) og et utvalg av CWR-artene (jf. appendiks, kolonne Hot).

5.1.1 Rødlista karplanter (R21)

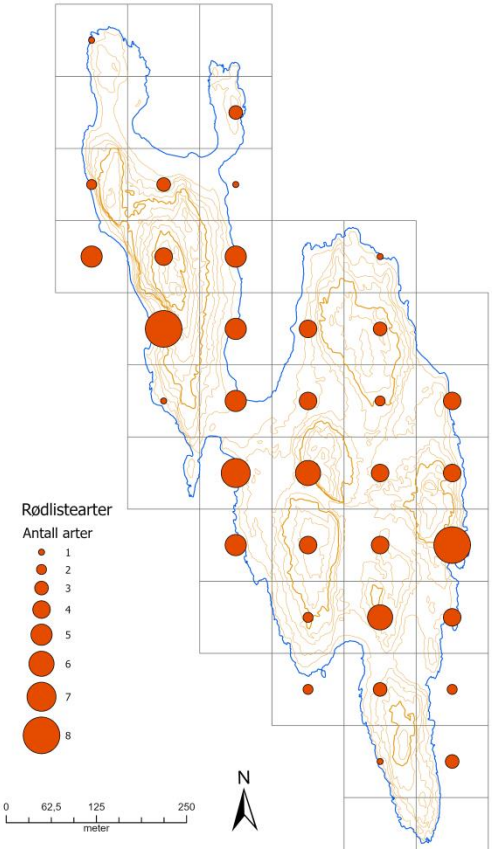
Det er registrert 20 rødlistearter på øya (jf. tabell 2), hvorav de fleste (14; 70 %) ble registrert i 2024. Siste funn av de seks andre varierer mellom 2022 og 2009. Jeg antar at alle de registrerte rødlistartene hadde bestand på øya i 2024, bortsett fra strandbete *Beta vulgaris* ssp. *maritima* (kun registrert i 2015) og sodaurt (kun registrert i 2022). Fordeling av rødlistearter på øya er vist i Figur 3, som antall arter i 100x100 meter ruter.

Rødlisteartene presenteres nedenfor og i tabell 2 etter avtagende rødlistekategori (EN, VU/VU°, NT), forekomst på øya (målt i antall 100x100 meter ruter) og alfabetisk på vitenskapelig navn.

STERKT TRUET (EN)

Ask – *Fraxinus excelsior*
Ask er rødlista pga. at treet angripes av en introdusert sopp, askeskuddbeger *Hymenoscyphus pseudoalbidus.*
Det er bare spredte trær av ask på Masseløy, men arten er ikke spesielt godt kartlagt på øya, så Figur 4 er nok noe mangelfull. Mange av trærne på øya ser ut å være angrepet av askeskuddbeger.
Ask er vanlig i Færder NP, registrert (1881-2024) på 57 øyer, på de fleste indre og større øyer, og mangler på de eksponerte, små øyene.
Arten er svært vanlig i hele Vestfold.

Muserumpe – *Myosurus minimus*
Muserumpe er en liten og sær plante som en må ha spesiell fokus på å finne: Den er ganske liten og blomstrer tidlig på året.
På Masseløy er den bare samlet en gang, i 2009, av Trond Grøstad på midteidet (i «sesongfuktig område, ved berg»), jf. Figur 5.
Muserumpe er ganske sjelden i Færder NP,

Figur 3. Fordeling av rødlistearter på Masseløy, i 100x100 meter ruter.

Tabell 2. Rødlista karplanter registrert på Masseløy. **R21** angir rødlistekategori. **Dok** angir om arten er godt dokumentert fra øya (Hb – herbariebelegg, Fo – foto, fl – flere uavhengige observasjoner). **100x100** angir hvor mange 100x100 meter ruter arten er registrert i på øya. **FøÅr** angir årstall for første funn på øya, **SiÅr** siste funn. **Kart** angir figur-nummeret til kart med artens kjente forekomst på øya. **Øyer** angir hvor mange øyer i Færder NP arten er påvist på (av 87 undersøkte). **Andre kat.** viser evt. til andre kategorier arten inngår i, her bare CWR-arter, hvor *Nd* angir nordisk liste, mens *Nw* angir norsk liste.

Vitenskapelig navn	Norsk navn	R21	Dok	100x100	FøÅr	SiÅr	Kart	Øyer	Andre kat.
Fraxinus excelsior	Ask	EN	Fo	7	2012	2024	5	57	
Myosurus minimus	Muserumpe	EN	Hb	1	2009	2009	6	10	
Primula veris	Marianøkleblom	VU	Fo	15	2011	2024	8	22	
Taxus baccata	Barlind	VU	Hb	9	2011	2024	6	23	
Beta vulgaris ssp. maritima	Strandbete	VU°	Hb	6	2014	2015	6	14	CWR (Nd)
Crassula aquatica	Firling	VU	Hb	4	1925	2024	7	32	
Kali turgida	Sodaurt	VU°		1	2022	2022	4	16	
Malus sylvestris	Villeple	VU		1	2024	2024	5	17	CWR (Nd, Nw)
Trifolium fragiferum	Jordbærkløver	VU	Hb	1	2009	2012	4	13	CWR (Nw)
Agrimonia eupatoria	Åkermåne	NT	Hb	24	1925	2024	7	32	
Silene nutans	Nikkesmelle	NT	Hb	17	1993	2024	4	45	
Briza media	Hjertegras	NT	Hb	10	1925	2024	8	31	
Avenula pratensis	Enghavre	NT	Hb	9	1925	2024	5	31	CWR (Nw)
Ononis arvensis	Bukkebeinurt	NT	Hb	9	2009	2024	7	22	
Ophioglossum vulgatum	Ormetunge	NT	Hb	7	2009	2024	5	14	
Saxifraga granulata	Nyresildre	NT	fl	4	2011	2024	6	46	
Carex flacca	Blåstarr	NT	fl	2	2022	2024	6	8	
Allium scorodoprasum	Bendelløk	NT	Fo	1	2024	2024	5	6	CWR (Nw)
Carex appropinquata	Taglstarr	NT	Hb	1	2012	2022	7	2	
Ranunculus polyanthemos	Krattsoleie	NT	Hb	1	2012	2012	8	6	

registrert (1881-2023) på 10 øyer, flest ganger og sist, på Sandø. Det er mange eldre funn i Færder NP, men arten er opplagt oversett, så nærmere fokus på den omkring månedskiftet mai/juni hadde nok avdekket muserumper på flere øyer.
I Vestfold er det bare gjort spredte funn, i et breit belte langs kysten, mest i sør.

SÅRBAR (VU/VU°)

Marianøkleblom – *Primula veris*
Marianøkleblom vokser i noe baserik, ugjødslet eng og i kantsoner og trues primært av gjengroing. Arten vokser spredt på Masseløy, men kartet (Figur 8) viser langt fra artens fullstendige forekomst på øya.
Arten er ganske vanlig i Færder NP, registrert (1881-2024) på 22 øyer, primært på de større øyene. Den er vanlig i Vestfold, spesielt i ei brei sone langs kysten.

Barlind – *Taxus baccata*
Barlind er rødlista primært pga. sterkt hjortebeite – og kanskje overhøsting, hvilket er lite relevant på Masseløy og skjærgården rundt.
Det finnes en del større barlinder på Masseløy, dessuten er det observert mange småplanter i rydda arealer.
Barlind er relativt hyppig i Færder NP, registrert (1919-2024) på 23 øyer. Den finnes primært på Nøtterøyene, i Tjøme-delen er det bare funnet få individer på Søndre Mostein, Vestre Bustein (ett!),

Sandø og ett tre på Store Færder.
Barlind er vanlig i det meste av Vestfold.

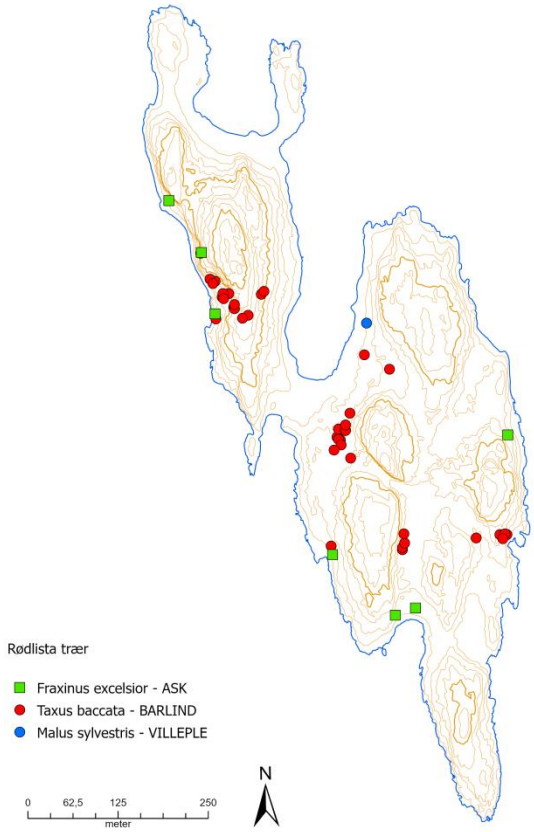
Strandbete – *Beta vulgaris* ssp. *maritima* (VU°)
Strandbete vokser normalt på grusstrender og har en ganske kort historie i Norge, tilbake til 1990. Det har siden kommet innsig av frø ved flere anledninger (jf. Pedersen 2009, Pedersen & Grøstad 2015), i størst mengde vinteren 2013/14. I samband med dette innsiget ble mange individer funnet i flere sydvendte bukter på Masseløy, jf. Figur 6. Arten er siden ikke sett på øya, men strendene på øya ble ikke sjekket i 2016 og i liten grad årene etter.
Totalt er strandbete registrert (2014-2024) på 16 øyer i Færder NP, men det er bare på Fjærskjær (2014-2024), Ramsholmen (2020-2024), Søndre Årøy (2014, 2023) og Froungen (2023) den er sett de siste to årene. Den er sjelden i Vestfold, stort sett som ganske kortvarige forekomster.

Firling – *Crassula aquatica*
Firling er en pusleplante som gjerne vokser i temporære pytter på svaberg. I tørre år er både pyttene og arten borte, men den kan dukke raskt opp igjen etter en regnvåt periode.
På Masseløy er den funnet i dammer på svaberg, spesielt langs vestsida, men også i våte forsenkninger i strandengene, både helt i nord og i sørøst, jf. Figur 7.
Arten er egentlig ikke vanlig i Færder NP, men likevel funnet (1890-2024) på såpass mange som 32 øyer, med tyngdepunkt på sjøfuglpåvirka holmer, sjeldnere på de større øyene.
Den er sjelden i Vestfold, spesielt langsmed fjorden i sør.

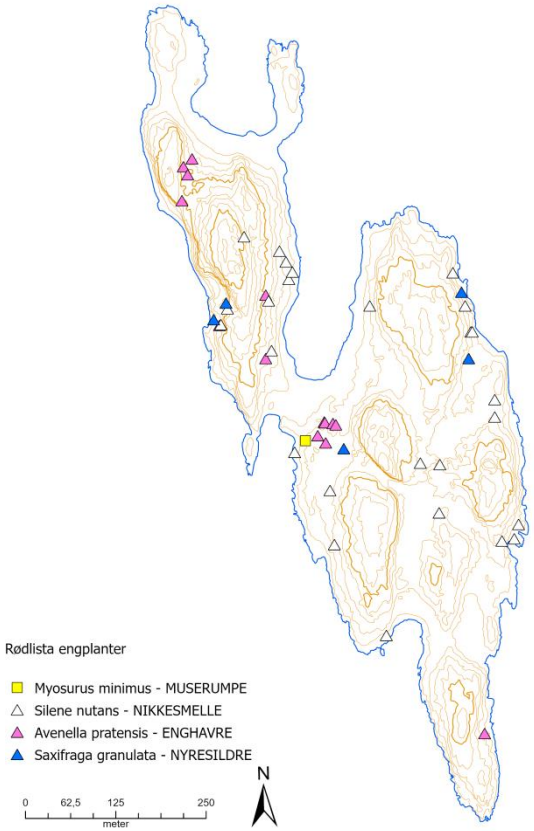
Sodaurt – *Kali turgida* (VU°)
Sodaurten er en ettårig art som vokser på sand- og grusstrender. Det er overraskende nok bare gjort ett funn på Masseløy, så seint som i 2022, av Espen Sommer Værland, nordvest på øya, jf. Figur 6.
Den er registrert (1842-2024) på 21 øyer i Færder NP, men på mange av disse har den bare blitt sett ett eller noen få år. Arten er på mange måter en vagabond som dukker opp på nye steder etter episoder med innsig av frø sørfra. Fram til 1975 var den kjent fra 8 øyer, oftest på Sandø og Ramsholmen. Nå synes den å ha noenlunde fast bestand på noen få øyer: Sandø, Fjærskjær, Vestre Langskjær og til dels på eidet på Ramsholmen.
Arten er sjelden i Vestfold, langsmed sjøen fra Larvik til Horten.

Villeple – *Malus sylvestris*
Villeple er rødlista på grunn av at arten hybridiserer med dyrket eple og blir «vannet ut». På Masseløy synes den å være sjelden, bare ett individ er registrert, så seint som i 2024, jf. Figur 4.
Villeple er relativt sparsom i Færder NP, registrert (1881-2024) på 15 øyer, først og fremst på de større øyene med noe skog. Den finnes stort sett enkeltvis, men enkelte steder, spesielt på søndre del av Sandø kan den danne tett kratt/skog, ytterst i dalsøkkene mot sjøen.
Det er spredte funn i kystsona i Vestfold.

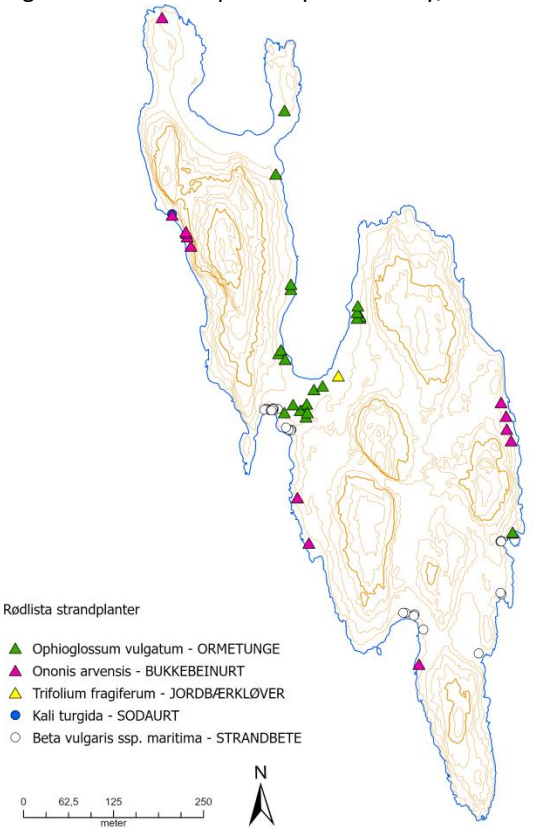
Jordbærkløver – *Trifolium fragiferum*
Jordbærkløver vokser normalt på strandenger som gjerne har noe innhold av skjellsand (dvs. baserike). Det er bare gjort to registreringer av arten på Masseløy, på østsida av største bukt, i 2009-2012, jf. Figur 6. En skulle ha forventet en større forekomst på velholdte strandenger som Masseløy innehar, men det er mulig at det høye beitetrykket gjør at arten ikke så lett blir oppdaget.
Arter er ganske sjelden i Færder NP, registrert (1842-2023) på 14 øyer. Utenom Masseløy er det kjente bestander på Gåsøy (1925-2021), Søndre Årøy (1993-2023), Ildverket (2014-2023), Vasskalven (2013-18), Vestre Bustein (1974-2021), Kløvningen (2014-2022) og muligens Store Færder (2015). Det er eldre funn fra Østre Bolæren (1848-80), Mellom Bolæren (1925-26), Roppestadholmen (1925), Reiaren (1926), Froungen (1946) og Sandø (1937-1949).
I Vestfold er det spredte funn langs sjøen, mellom Larvik og Horten.

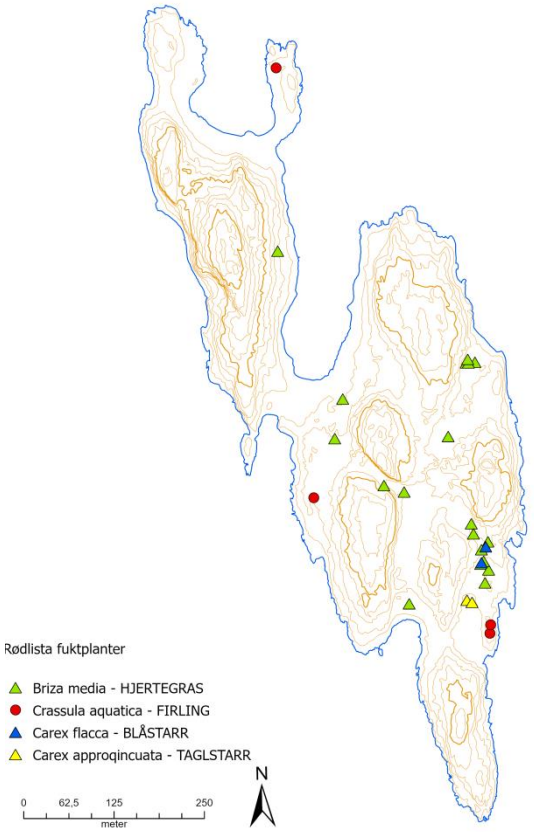
Figur 4. Rødlista karplanter på Masseløy, trær.

Figur 5. Rødlista karplanter på Masseløy, engplanter.

Figur 6. Rødlista karplanter på Masseløy, strandplanter.

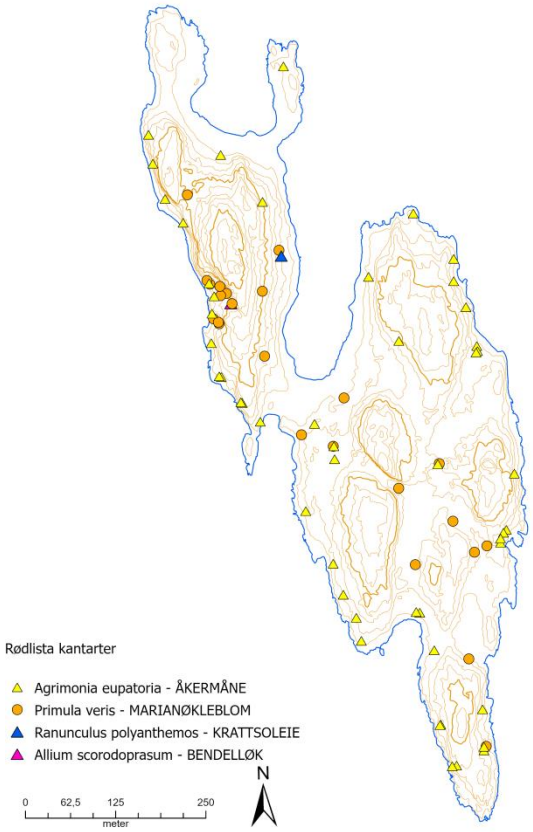

Figur 7. Rødlista karplanter på Masseløy, fuktplanter.

NÆR TRUET (NT)

Åkermåne – *Agrimonia eupatoria*
Åkermåne er en kantsoneart som er ganske vanlig på Masseløy, primært i strandsona, jf. Figur 8.
Den er vanlig i Færder NP, registrert (1855-2024) på 32 øyer, på de fleste større og indre øyer, hyppigere i Nøtterøy-delen enn i Tjøme-delen.
Spredt i Vestfold, langsmed sjøen.

Nikkesmelle – *Silene nutans*
Nikkesmelle vokser primært i noe baserike tørrenger, hvor den kan greie seg rimelig grunnlendt.
Arten finnes spredt rundt på øya. Figur 5 gir nok ikke det fulle og hele bildet av artens forekomst på Masseløy, den er nok vanligere enn kartet viser.
Arten er vanlig i Færder NP, registrert (1855-2024) på 45 øyer. Den mangler stort sett bare på de minste og mest eksponerte øyene. Hyppigst er den på Nøtterøyene.
Vanlig i kystsona i Vestfold.

Figur 8. Rødlista karplanter på Masseløy, arter fra kratt, kantsoner og dels eng (marianøkleblom).

Hjertegras – *Briza media*
Hjertegras er en karakterart for kalkrike, friske til fuktige enger, gjerne der fuktigheten varierer en del gjennom året (sesongfuktighet). På Masseløy finnes den spredt i mange enger, jf. Figur 7.
Arten er ganske vanlig i Færder NP, registrert (1921-2024) på 32 øyer. Den er langt hyppigere i Nøtterøy-delen, enn på Tjøme-øyene.
I Vestfold er den ganske vanlig i kystsona.

Enghavre – *Avenula pratensis*
Enghavre er en karakterart for kalkrike tørrenger.
På Masseløy er den ikke spesielt vanlig, med tyngdepunkt rundt «hovedeidet» og spredt ellers, jf. Figur 5, men det er nok mer av den på øya enn figuren indikerer.
Arten er forholdsvis vanlig i Færder NP, registrert (1890-2024) på 32 øyer. Vanligst er den på Nøtterøyene, vesentlig sjeldnere på Tjøme-øyene.
I Vestfold finnes den ganske spredt, kun langsmed sjøen.

Bukkebeinurt – *Ononis arvensis*
Bukkebeinurt vokser i Færder NP gjerne på grusstrand og steinete strandkanter, men kan også gå inn i kalkrike enger.
På Masseløy er det flere bestander langs strandkantene, jf. Figur 6.
Den er ganske vanlig i Færder NP, registrert (1921-2024) på 22 øyer, hovedsakelig på større øyer.
Den er vanlig langsmed kysten i Vestfold, spesielt i sør.

Ormetunge – *Ophioglossum vulgatum*
Ormetunge er strandengas eksklusive og sære bregne. Lettest er den å finne på forsommeren.
Masseløy er faktisk den øya i Færder NP hvor arten er blitt observert flest ganger, og på flest dellokaliteter, jf. Figur 6. Den er altså funnet på svært mange av saltengene på øya.
Ormetunge er sparsom i Færder NP, registrert (1855-2024) på 14 øyer. Den er utenom Masseløy

funnet på Bjerkøya (strandengene i nordøst), Mellom Bolæren (nordbukta på eidet), Østre Langholmene, Gåsøy (S/SØ), Trollholmen (SØ), Nordre Årøy (1855), Søndre Årøy (Ø og NØ), Skrøslingen (1926), Froungen (både N og SV), Froungskjær, Sandø (1893-2009), Uleholmen og Hoftøy (1933). I Vestfold finnes den spredt langs sjøen, fra Viksfjord til Sandebukta.

Nyresildre – *Saxifraga granulata*
Nyresildre er en vår- og forsommerplante på noe baserike, tørre (til sesongfuktige) grasbakker. Siden den blomstrer tidlig, blir den ofte oversett senere på sommeren.
På Masseløy er den funnet spredt, jf. Figur 5, men arten er nok vanligere enn figuren antyder.
Nyresildre er vanlig i Færder NP registrert (1919-2023) på 46 øyer. Den mangler stort sett bare på de minste og mest eksponerte øyene.
Den er også vanlig i kystsona i Vestfold.

Blåstarr – *Carex flacca*
Blåstarr er vokser fuktig og kalkrikt, gjerne under sesongfuktige forhold, dvs. omtrent samme økologi som hjertegras, men er sjeldnere.
På Masseløy er det bare to funn, i SØ (jf. Figur 7), gjort i 2022 (av Espen Sommer Værland) og 2024 (av meg) omtrent på samme flekken!
Arten er sjelden i Færder NP registrert (1881-2024) på 9 øyer. Utenom Masseløy er den kjent fra Midtre Langholmen (2013), Gåsøy (2010), Vasskalven (2012), Sandø (1881-2022), Uleholmen (2015), nord på Store Færder (2015), Hoftøya (1933) og muligens på Mellom Bolæren (1999). Men det kommer nok til å dukke opp flere funn av arten på flere øyer etter hvert.
I Vestfold er den sjelden langsmed kysten.

Bendelløk – *Allium scorodoprasum*
Da jeg begynte å tråle øyene i Færder NP var bendelløken bare kjent fra Østre Bolæren (flere dellokaliteter) og kanskje fra ett funn på Mellom Bolæren (fra 1909, hvor ingen siden har sett den; så evt. er den feilangitt fra øya). Løken fant jeg etter hvert på noen av naboøyene, først i 2012 både på Ramsholmen (øst på eidet) og Haneflu, og i 2024 dukket det så opp et par individer på Masseløy! Det er også en artsobservasjon fra Vasskalven (2021).
Bendelløk vokser stort sett i ganske rik edellauvskog, gjerne i kantsoner. Nord på eidet på Ramsholmen vokser den på åpne, sigpåvirka strandberg. På Masseløy fant jeg den i den rikeste skogsflekken, langt nordvest på øya, jf. Figur 8.
Den er altså sjelden i Færder NP, registrert (1909-2024) på 6 øyer. I Vestfold er den sjelden, utenom Færder NP er det en del funn i Larvik og noen få i Tjøme. Første funn i Norge ble faktisk gjort ute på Svenner i 1824 av Mathias N. Blytt.

Taglstarr – *Carex appropinquata*
Taglstarr vokser i rike sumper, altså fuktig og kalkrikt. Den kan dominere slike steder.
På Masseløy vokser den i rik sump langt SØ på øya, jf. figur 6.
Den er ellers i Færder NP bare registrert (2012-2022) på Kløvningen, her dominerer den en rik sump.
Taglstarr er ellers sjelden i Vestfold, med svært spredte funn.

Krattsoleie – *Ranunculus polyanthemos*
Krattsoleie er ei flott, storblomstra soleie som gjerne vokser i kantsoner, i engkanter inn mot kratt, men jordsmonnet må være kalkrikt. På Masseløy er den bare funnet ved en anledning, på vestsida av «hovedbukta», f.eks. figur 7.
Den er sjelden i Færder NP, registrert (1881-2023) på 6 øyer. Utenom Massle er den bare registrert på de tre Bolærne, på Sandø og Store Færder. Det er bare spredte funn i kystsona i Vestfold.

5.1.2 Fremmedlista karplanter (F23)

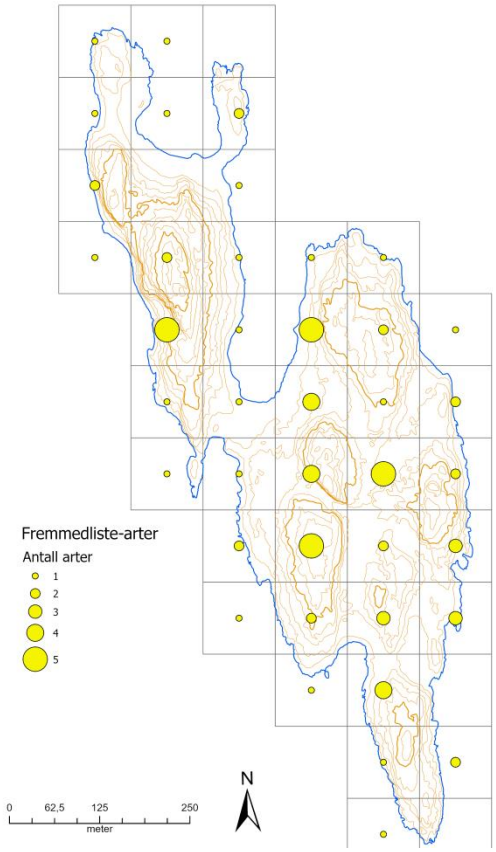
Det er registrert 14 fremmedliste-arter på øya, hvorav alle utenom én (rødhyll, notert i 2012) ble registrert i 2024. Seks disse ble registrert for første gang på øya i 2024, jf. tabell 3.

Øya har omtrent en «gjennomsnittlig» forekomst av antall fremmedliste-arter. Men som tidligere bebodd øy, er det overraskende at det ikke er registrert gamle hageplanter. Til og med hageeple og stikkelsbær er foreløpig ikke notert fra øya, men disse må være oversett.

Masseløy særpreges spesielt av en enorm bestand av rynkerose *Rosa rugosa*, mye mispler *Cotoneaster* spp. og til dels høstberberis *Berberis thunbergii*, spesielt på rydda mark.

En konklusjon må riktignok bli, at fremmed-liste-artene ikke er spesielt godt kartlagt på øya. Det er f.eks. opplagt mer av mispelartene på øya, i de nær, ugjennomtrengelige krattene.

Nedenfor og i tabell 3 presenteres fremmedliste-artene etter avtagende fremmedliste-kategori (SE, HI; LO) og mengde på øya.

Figur 9. Fordeling av fremmedliste-arter på Masseløy, i 100x100 meter ruter.

SVÆRT HØY RISIKO (SE)

Rynkerose – *Rosa rugosa*
Rynkerose begynte å spre seg langsmed Oslofjorden på 1940-tallet og er i dag blitt en svært vanlig problemplante. I Færder NP er arten registrert (1974-2024) på 70 % av de undersøkte øyene. Arten trives best på sandstrender, men går også inn på en rekke andre strandtyper og inn i kultur-landskapet. Den er også i stor grad plantet som hekk rundt hytter. Arten spres nå primært med sjøen, men også med fugl og folk.
Det ser ut som Masseløy har den mest massive forekomsten av rynkerose av alle øyene i Færder NP, jf. Figur 10.
Det er umulig å bli kvitt rynkerosa, så bekjemping må prioriteres hvor arten påvirker viktige forekomster og vegetasjon. Det er ikke kjent at arten er forsøkt bekjempet på Masseløy.

Sprikemispel – *Cotoneaster divaricatus*
Sprikemispel er den vanligst forvilla mispel-arten i nasjonalparken, foreløpig funnet (2010-24) på 37 øyer (43 %). Arten danner fort tette bestander av sprikende busker. Også på Masseløy er den vanligst og funnet spredt over store deler av øya, jf. Figur 11. Det er spesielt mye av den i rydda areal øst for eidet.

Dielsmispel – *Cotoneaster dielsianus*
Dielsmispel er nest vanligst av de fuglespredte mispel-artene, både på Masseløy og i Færder NP. Totalt er den kjent (2011-24) fra 30 øyer i Færder NP, primært i nord, men har også nådd ut til Kløvningen og Store Færder i sør. På Masseløy har den omtrent samme mønster som sprikemispel, jf. Figur 11.

Tabell 4. Karplanter fra fremmedlista på Masseløy. **F23** angir risikokategori (SE – Svært høy; HI - høy; LO - Lav). **Dok** angir om arten er godt dokumentert fra øya (Hb – herbariebelegg, Fo – foto, fl – flere uavhengige observasjoner). **100x100** angir hvor mange 100x100 meter ruter arten er registrert i på øya. **FøÅr** viser til første funn på øya, **SiÅr** til siste funn. **Kart** angir figur-nummeret til kart med artens kjente forekomst på øya. **Øyer** angir hvor mange øyer i Færder NP arten er påvist på (av 87 undersøkte). **Andre kat.** viser evt. til andre kategorier arten inngår i, her egentlig ingen, men det indikeres at to arter er lokalt sjeldne, men siden de er fremmedliste-arter så inngår de ikke i dette datasettet.

Vitenskapelig navn	Norsk navn	F23	Dok	100x100	FøÅr	SiÅr	Kart	Øyer	Andre kat.
Rosa rugosa	Rynkerose	SE	Fo	39	2012	2024	10	60	
Cotoneaster divaricatus	Sprikemispelt	SE	Hb	12	2012	2024	11	37	
Cotoneaster dielsianus	Dielsmispel	SE	Fo	8	2015	2024	11	30	
Berberis thunbergii	Høstberberis	SE	Hb	6	2012	2024	12	34	
Senecio viscosus	Klistersvineblom	SE	fl	5	2015	2024	13	63	
Cotoneaster bullatus	Bulkemispel	SE	fl	3	2024	2024	11	21	
Epilobium ciliatum	Amerikamjølke	SE	fl	3	2019	2024	13	66	
Pinus contorta	Vrifuru	SE	Hb	3	2022	2024	12	3	(LSj)
Bunias orientalis	Russekål	SE		1	2024	2024	13	9	
Cotoneaster horizontalis	Krypmispel	SE		1	2024	2024	11	17	
Cotoneaster lucidus	Blankmispel	SE		1	2024	2024	11	11	
Sambucus racemosa ssp. racemosa	Rødhyll	SE	Hb	1	2012	2012	12	11	
Tilia platyphyllos	Storlind	HI	Hb	2	2024	2024	12	7	
Cotula coronopifolia	Fjæreknapp	LO	Hb	1	2024	2024	13	3	(LSj)

Høstberberis – *Berberis thunbergii*
Arten har vært en populær hekkplante og sprer seg med stormskritt, evt. med vingeslag siden den primært spres med fugl (samt hageutkast). Den er hovedsakelig funnet i frisk til fuktig skogbunn, men den går i stor grad også ut i åpent lende.
Arten er i klar spredning på mange av øyene i Færder NP, til nå er den funnet på 34 øyer (39 %). På Masseløy er det spesielt mye av den på de rydda arealene øst for eidet, men forekommer i flere av krattene på øya, jf. Figur 12.

Klistersvineblom – *Senecio viscosus*
Klistersvineblom er en av de eldste fremmedartene våre, med en drøyt tohundreårig historie. I Færder NP finnes den primært på grus- og rullesteinstrender og næringsrik kulturmark, samt i sjøfuglpåvirka områder. Arten er kjent fra 72 % av de undersøkte øyene.
Det er registrert relativt lite klistersvineblom på Masseløy, primært i sand- og grusstrender, jf. Figur 13. Arten er ikke blitt systematisk registrert, så den er nok mer vanlig enn kartet antyder.

Bulkemispel – *Cotoneaster bullatus*
I likhet med mange mispler er bulkemispel på rask spredning i Færder NP, som ellers i landet. Den spres med fugl og er enda mer uønska enn de andre misplene siden den er mellomvert for pærebrann. På Masseløy er den foreløpig sjelden, hovedsakelig i kratt langs vestsida, jf. Figur 12. Totalt i Færder NP er den kjent fra 21 øyer, først registrert i 2011 og primært på øyene i nord.

Amerikamjølke – *Epilobium ciliatum*
To underarter av amerikamjølke har lenge vært i sterkt spredning i Norge: Ugrasmjølke (ssp. *ciliatum*) og alaskamjølke (ssp*. glandulosum).* I Færder NP har den vært kjent siden 1985 og synes primært å ha blitt spredt ut med sjøfugl, i mindre grad med folk. Den er kjent fra 66 øyer, de største bestandene er gjerne på mindre holmer hvor sjøfugl hekker. På Masseløy er arten (underart ukjent) bare notert ved to besøk, i 2019 (ukjent hvor) og 2024 (på østsida av største bukt), jf. Figur 13.

Vrifuru – *Pinus contorta*
Det er minst to planta forekomster på Masseløy, SØ for eidet, jf. figur 12. Den ser i liten grad ut til å spre seg, men det er ingen grunn til å beholde bestandene på øya. Ellers er arten rapportert fra to andre øyer i Færder NP: Bukkholmen og Langskjær av Værland et al. (2024).

Russekål – *Bunias orientalis*
Russekål er i kraftig spredning på Østlandet, spesielt langs vei og på forstyrra mark. Til Færder NP ser den primært ut å ha kommet med sjøen (evt. med «badegjester»), og dukker jevnlig opp på nye øyer. På Masseløy er den bare funnet i 2024, ved bukta i SSV, jf. Figur 13.
I Færder NP er den ellers kjent fra Ormø (2020), Tørfest (2015-21), Fjærskjær (2015-24), Mellom (2017-24) og Østre Bolæren (2014-23), Gåsøy (2023), Ramsholmen (2011-15) og Skjellerøy (2014-24). Arten har foreløpig så begrenset forekomst på Masseløy at det er mulig å fjerne den her.

Krypmispel – *Cotoneaster horizontalis*
Krypmispel har vært en populær dekkplante, siden den danner flate, horisontale busker som dekker det meste. Krypmispel er variabel og er lite utredet i Norge, så det er sannsynlig at «arten» krypmispel egentlig er flere arter. Krypmispel er til nå registrert på 17 øyer i Færder NP, på Masseløy ble den først registrert i 2024, få planter et par steder langs vestsida, jf. Figur 11.

Blankmispel – *Cotoneaster lucidus*
Blankmispel er en av de middels store misplene, med blankt bladverk og store mørke bær. Den er vanlig forvillet på Østlandet, men overraskende sjelden i Færder NP, hvor den foreløpig bare er kjent fra 11 øyer og først funnet i 2010. På Masseløy ble den først funnet i 2024, noen få busker like sør for ruinene, jf. Figur 11.

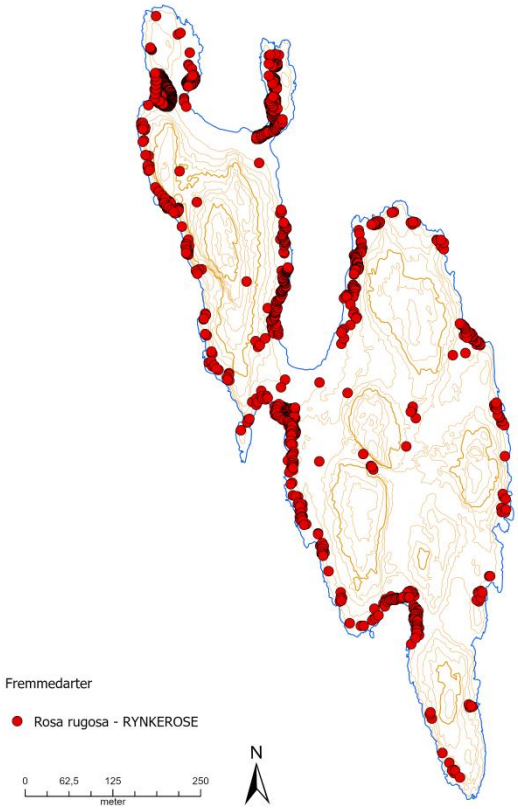
Rødhyll – *Sambucus racemosa* ssp. *racemosa*
Rødhyll er overraskende sjelden i Færder NP. Den er registrert (1994-2024) på 11 øyer: Ormøy (2012-22), Masseløy, Barneskjær (2013), Bjerkøy (2011-17), Vestre (2017), Mellom (1994-2021) og Østre Bolæren (2021-22), Siveskallen (2019), Hellesholmen (2010-19), Søndre Mostein (2020) og Sandø (2015-21). På Masseløy er den bare blitt registrert ved ett besøk, i 2012, på østsida av den største bukta, jf. Figur 12.

HØY RISIKO (HI)

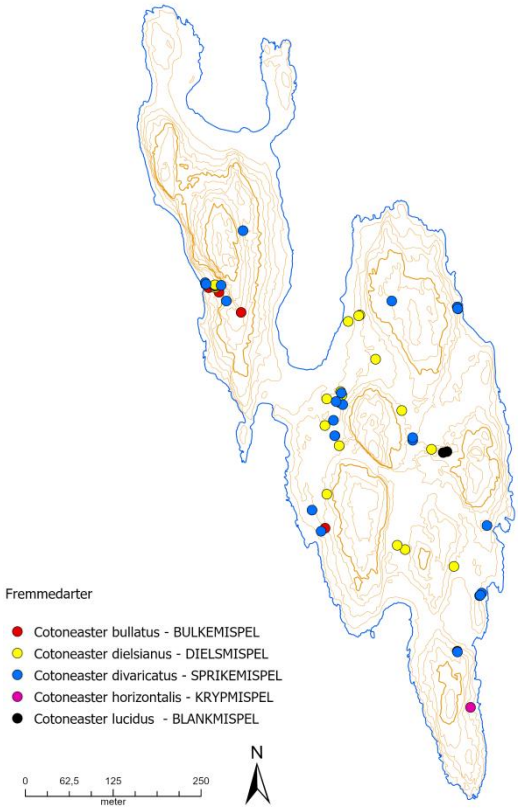
Storlind – *Tilia platyphyllos*
Storlind er plantet på noen få øyer (spesielt på Gåsøy) og synes å være i svak spredning nord i nasjonalparken. Den er nå registrert (1996-2024) på 7 øyer: Espelund (2012), Steinkloss (2011), Bjerkøy (2014), Gåsøy (1996), Lindholmen (2010) og Burø (2014). På Masseløy ble det i 2024 funnet to mindre trær på vestsida, jf. Figur 12 og 15.

LAV RISIKO (LO)

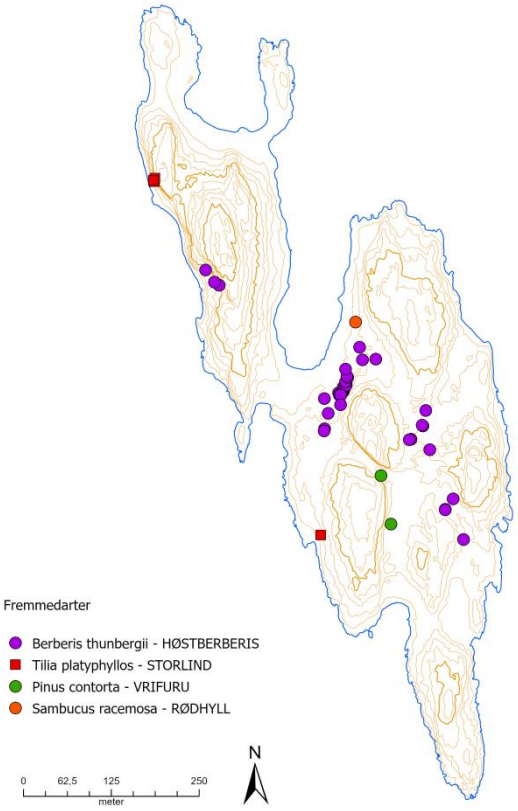
Fjæreknapp – *Cotula coronopifolia*
Fjæreknapp er en ganske ny art i Færder NP og Vestfold. Den ble første gang registrert i nordenden på Nordre Ekornholme i 2020, som andre spontane lokalitet i Vestfold. På Masseløy fant jeg den for første gang i juni 2024, jf. Figur 13. Tidligere var den bare kjent fra Øhrebukta på Nøtterøy (fra 2011), men en kartlegging senhøstes 2024 (Pederen 2025) avslørte at arten også fantes i til dels stor mengde i Presterødkilen og Ilene i Tønsberg. Dessuten ble den funnet på Langskjæra (både på sørvestre og sørøstre holme) i Færder NP.

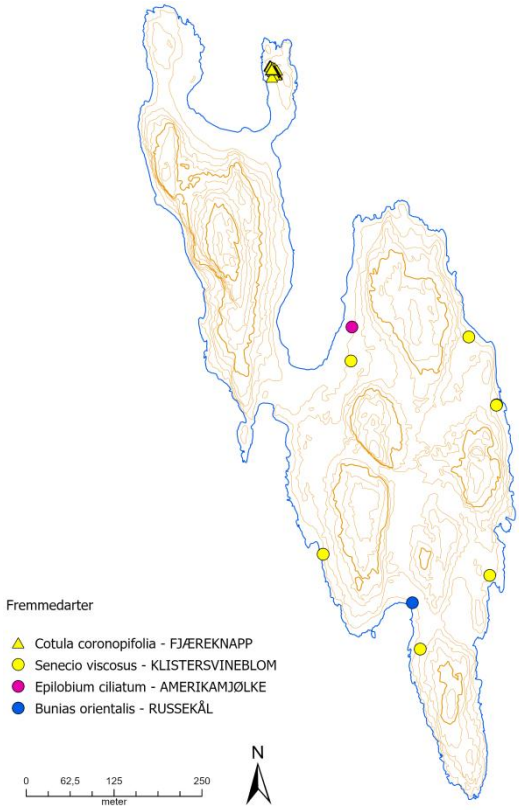
Figur 10. Rynkerose (SE) på Masseløy

Figur 11. Diverse mispelarter (alle SE) på Masseløy

Figur 12. Diverse ved-arter (busker og trær) på Masseløy

Figur 13. Diverse urter fra fremmedlista på Masseløy

Figur 14. Fra bestanden av fjæreknapp.

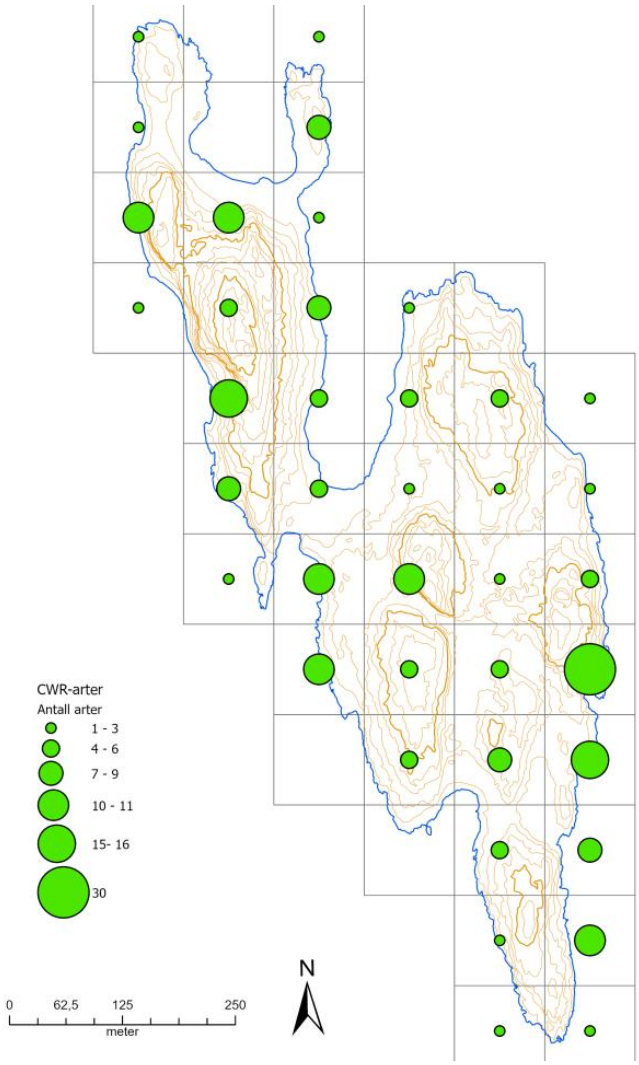
Figur 15. Nordvestligste busk av storlind på Masseløy. Foto: OP 12.6.2024.

5.1.3 CWR-arter på øya (CWR)

Kulturplantenes nære slektninger – de såkalte CWR-artene – er ikke spesielt kartlagt på Masseløy, men siden Færder NP er et satsningsområde for denne gruppa, inkluderes de her, kort.

På Masseløy er det funnet 54 arter, av de 119 artene som er påvist i Færder NP (Pedersen 2024). Prioriterte CWR-taksa fra både den norske (Sæther et al. 2020) og den nordiske lista (Fitzgerald et al. 2021) er da inkludert.
Påviste CWR-arter på Masseløy går fram av tabell 4.

Figur 16 viser hvordan de registrerte CWR-artene fordeler seg på øya, i 100x100 meter ruter. Men altså, figuren gir et lite korrekt bilde over forekomsten av CWR-arter på øya. Dels er antall arter i enkelte ruter påvirket av hvor en har gått i land, dvs. hvor en startet med å registrere arter (/lage kryssliste).

Figur 16. Fordeling av CWR-arter på Masseløy, i 100x100 meter ruter.

Tabell 5. Registrerte CWR-arter på Masseløy.
Nd angir om arten er på nordisk prioriteringsliste; **Nw** om arten er på norsk liste; **FøÅr** angir første kjente registrering på øya; **SiÅr** siste kjente registrering på øya; **100x100** angir antall 100x100 meter ruter arten ble notert i på øya; **Øyer** angir hvor mange øyer (av 87) i Færder NP arten er funnet på; **Andre kat.** angir evt. andre kategorier arten også inngår i (R21 – rødlisteart; F23 – fremmedart); **Hot** angir taksa inkludert i «Hot-settet».

Nd	Nw	Vitenskapelig navn	Norsk navn	FøÅr	SiÅr	100x100	Øyer	Andre kat.	Hot
	X	Achillea millefolium	Ryllik	2012	2024	5	65		
	X	Agrostis capillaris	Engkvein	2012	2024	3	39		
	X	Agrostis stolonifera	Krypkvein	2012	2024	5	77		
	X	Agrostis vinealis	Bergkvein	2012	2024	4	54		
	X	Allium oleraceum	Vill-løk	2016	2024	1	27		X
	X	Allium scorodoprasum	Bendelløk	2024	2024	1	6	R21 (NT)	X
	X	Allium vineale	Strandløk	2012	2024	9	69		
	X	Alopecurus geniculatus	Knereverumpe	2012	2012		23		
X		Angelica archangelica ssp. litoralis	Strandkvann	2012	2024	1	66		X
	X	Anthoxanthum odoratum	Gulaks	1925	2024	5	62		

Nd	Nw	Vitenskapelig navn	Norsk navn	FøÅr	SiÅr	100x100	Øyer	Andre kat.	Hot
	X	Arrhenatherum elatius	Hestehavre	2012	2024	5	70		
	X	Artemisia absinthium	Malurt	2024	2024	1	7		X
	X	Avenella flexuosa	Smyle	2012	2024	6	64		
	X	Avenula pratensis	Enghavre	1925	2024	9	31	R21 (NT)	X
	X	Avenula pubescens	Dunhavre	2016	2024	3	44		
X		Barbarea stricta	Stakekarse	2012	2024	3	38		
X		Barbarea vulgaris	Vinterkarse	2012	2024	2	59		
X		Beta vulgaris ssp. maritima	Strandbete	2014	2015	6	14	R21 (VU°)	X
X	X	Crambe maritima	Strandkål	2012	2019	5	62		
X	X	Dactylis glomerata	Hundegras	2012	2024	3	41		
X	X	Festuca ovina	Sauesvingel	2012	2024	5	54		
X	X	Festuca rubra	Rødsvingel	1925	2024	5	87		
X	X	Fragaria vesca	Markjordbær	1925	2024	9	69		
	X	Lathyrus pratensis	Gulflatbelg	2012	2024	2	29		
X		Leymus arenarius	Strandrug	1925	2024	13	66		
X	X	Lolium perenne	Raigras	2024	2024	1	12		X
	X	Lotus corniculatus	Tiriltunge	2012	2024	7	83		
X	X	Malus sylvestris	Villeple	2024	2024	1	17	R21 (VU)	X
X	X	Medicago lupulina	Sneglebelg	2012	2024	3	12		
X		Mentha arvensis	Åkermynte	2012	2024	1	31		
	X	Origanum vulgare	Bergmynte	1993	2024	1	11		X
	X	Poa annua	Tunrapp	2012	2024	8	75		
	X	Poa compressa	Flatrapp	1925	2024	3	40		
X	X	Poa humilis	Smårapp	2012	2024	2	33		X
	X	Poa nemoralis	Lundrapp	2012	2024	3	47		
X	X	Poa palustris	Myrrapp	2024	2024	1	11		X
X	X	Poa pratensis	Engrapp	2012	2016		23		
X	X	Poa trivialis	Markrapp	2012	2024	3	28		
X	X	Prunus avium	Morell	2012	2024	3	68		
X	X	Prunus spinosa	Slåpetorn	1925	2024	12	59		
X		Raphanus raphanistrum ssp. maritimus	Havreddik	2014	2016	9	27		
X	X	Ribes spicatum	Stikkelsbær	2012	2024	17	48		
X	X	Rubus idaeus	Bringebær	1993	2024	7	76		
X	X	Rubus saxatilis	Teiebær	2012	2024	5	38		
	X	Solanum dulcamara	Slyngsøtvier	2016	2019	1	77		X
X	X	Solanum nigrum	Svartsøtvier	2015	2015	1	14		X
X	X	Trifolium arvense	Harekløver	2012	2024	10	35		
	X	Trifolium fragiferum	Jordbærkløver	2009	2012	1	13	R21 (VU)	X
X	X	Trifolium medium	Skogkløver	2012	2024	1	21		X
X	X	Trifolium pratense	Rødkløver	1925	2024	4	47		
X	X	Trifolium repens	Hvitkløver	2012	2024	8	53		
	X	Vicia cracca	Fuglevikke	2012	2024	9	77		
	X	Vicia sepium	Gjerdevikke	2024	2024	1	21		X
	X	Vicia tetrasperma	Firfrøvikke	2024	2024	1	21		X

5.1.4 Lokalt sjeldne arter (LSj)

En *lokalt sjelden art* er her definert som en art som maksimalt er kjent fra fem øyer i Færder NP. Arter på fremmedlista og andre opplagt menneske-innførte arter er ikke inkludert (her: fjæreknapp og vrifuru).

Det er påvist ganske få, lokalt sjeldne taksa på Masseløy: 7 arter og en starr-hybrid, jf. tabell 5.

Artene presenteres nedenfor, i alfabetisk rekkefølge. Taglstarr som også er med på rødlista, er omtalt under rødlisteartene.

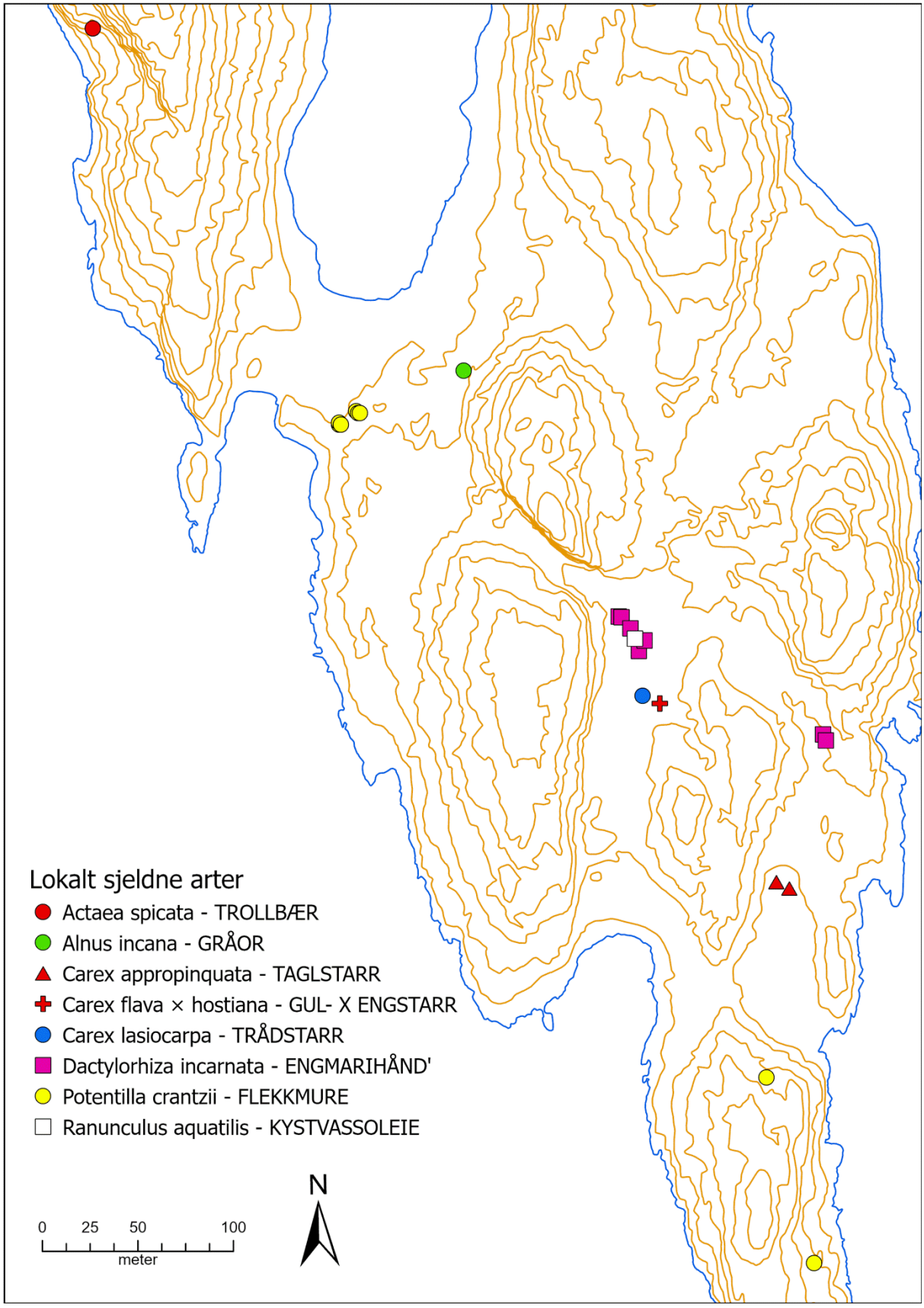
Tabell 6. Lokalt sjeldne karplanter på Masseløy.
Øyer angir hvor mange øyer i Færder NP arten er påvist på (av 87 undersøkte). **Dok** angir om arten er godt dokumentert fra øya (Hb – herbariebelegg, Fo – foto, fl – flere uavhengige observasjoner). **100x100** angir hvor mange 100x100 meter ruter arten er registrert i på øya. **FøÅr** viser til første funn på øya, **SiÅr** til siste funn. **Kart** angir figur-nummeret til kart med artens kjente forekomst på øya. **Andre kat.** viser evt. til andre kategorier arten inngår i, her egentlig ingen, men det indikeres at to arter er lokalt sjeldne, men siden de er fremmedliste-arter så inngår de ikke i dette datasettet.

Vitenskapelig navn	Norsk navn	Øyer	Dok	100x100	FøÅr	SiÅr	Kart	Andre kat.
Actaea spicata	Trollbær	4	Fo	1	2024	2024	15	
Alnus incana	Gråor	5	fl	1	2015	2024	15	
Carex appropinquata	Taglstarr	2	Hb	1	2012	2022	6,15	R21 (NT)
Carex flava × hostiana	Gul x engstarr	3	Hb	1	1925	2016	15	
Carex lasiocarpa	Trådstarr	3	Hb	1	2012	2016	15	
Dactylorhiza incarnata	Engmarihånd	4	Hb	2	2012	2024	15	
Potentilla crantzii	Flekkmure	2	Hb	3	2017	2024	15	
Ranunculus aquatilis	Kystvassoleie	3	Hb	1	2012	2012	15	

Trollbær – *Actaea spicata*
Trollbær vokser normalt i baserik skog, gjerne ganske skyggefullt.
Arten har lenge vært kjent fra Østre Bolæren (1921-79), men er siste tiår funnet på tre øyer til: Haneflu (2016), Vestre Bolæren (2022) og på Masseløy i 2024. På Masseløy fant jeg noen få individer på den lille, rike skogflekken nordvest på øya, jf. Figur 17.
Den er eller ganske vanlig i det meste av Vestfold.

Gråor – *Alnus incana*
Gråor er hovedsakelig innlandets oretre, mens svartor er kystens or. Den er således ganske sjelden i Færder NP, og noen få trær/busker er funnet på fem øyer: Steinkloss (2011, et lite tre), Mellom Bolæren (2021, tre små, levende trær og tre døde langt vest på øya), Østre Bolæren (notert 1921-25) og Hvaløy (notert 2009). På Masseløy står det noen mindre trær i tilknytning til svartorskogen på østsida av den store bukta, hvor den har vært kjent siden 2015, jf. Figur 17.
Gråor er vanlig i Vestfold, men mest i indre og nordre del.

Gulstarr x engstarr – *Carex flava × hostiana*
Hybriden mellom gulstarr og engstarr vokser som foreldrene i fuktig, baserik eng og rikmyr.
Hybriden er kjent fra tre øyer, i 1855 ble den samlet både på Sandø og Nordre Årøy (av far og sønn Blytt). På Masseløy samlet Hanna Resvoll-Holmsen den i 1925, hvor vi også fant den i 2012 og 2016, i rikmyr/riksump sentral på SØ-delen av øya, jf. Figur 17.
Hybriden er ellers svært sjelden i Vestfold.

Figur 17. Lokalt sjeldne arter på Masseløy.

Trådstarr – *Carex lasiocarpa*
Trådstarr vokser normalt i myr og vannkant, som regel under ganske næringsfattige forhold.
Som myrplanter flest er trådstarr sjelden i Færder NP, bare registrert på to øyer, utenom Masseløy: Skjellerøy (ganske fin bestand langt NNV på øya, allerede registrert i 1921 av Rolf Nordhagen) og Store Færder (notert av Ove Dahl og Rolf Nordhagen i 1919). På Masseløy ble den registrert på rikmyr/sump-flekken i 2012 og 2016, jf. Figur 17.
Det er spredte funn av arten i Vestfold.

Engmarihand – *Dactylorhiza incarnata*
Engmarihand vokser i baserike myrer og sumper.
Den er funnet på fire øyer, men etter 1956 bare på Masseløy. Den ble i 1855 samlet av Axel og Mathias N. Blytt på Lindholmen og Nordre Årøy. Dessuten er den registrert på Sandø mellom 1933 og 1956. Dette viser at rike fuktområder nå er blitt sjeldnere i Færder NP (pga. grøfting og gjengroing).
På Masseløy vokser den i et par rike og fuktige drag, jf. Figur 17.
Engmarihand er sjelden i Vestfold, det er mest gamle funn.

Flekkmure – *Potentilla crantzii*
Flekkmure vokser i kortvokst, kalkrik grasmark, og blomstrer svært tidlig (mai).
Utenom Masseløy er den bare notert en gang i Færder NP, på Sandø i 1956. Det ble i 2017 funnet en liten bestand øverst i strandenga på eidet mellom de største buktene. Et par individer ble også notert sør på øya i 2024, så det er kanskje mer av den, jf. Figur 17.
Arten er svært sjelden i Vestfold, ellers er det bare noen få funn på kalken rundt Sandebukta, ved Tønsberg, på Hvasser og ved Langesundfjorden.

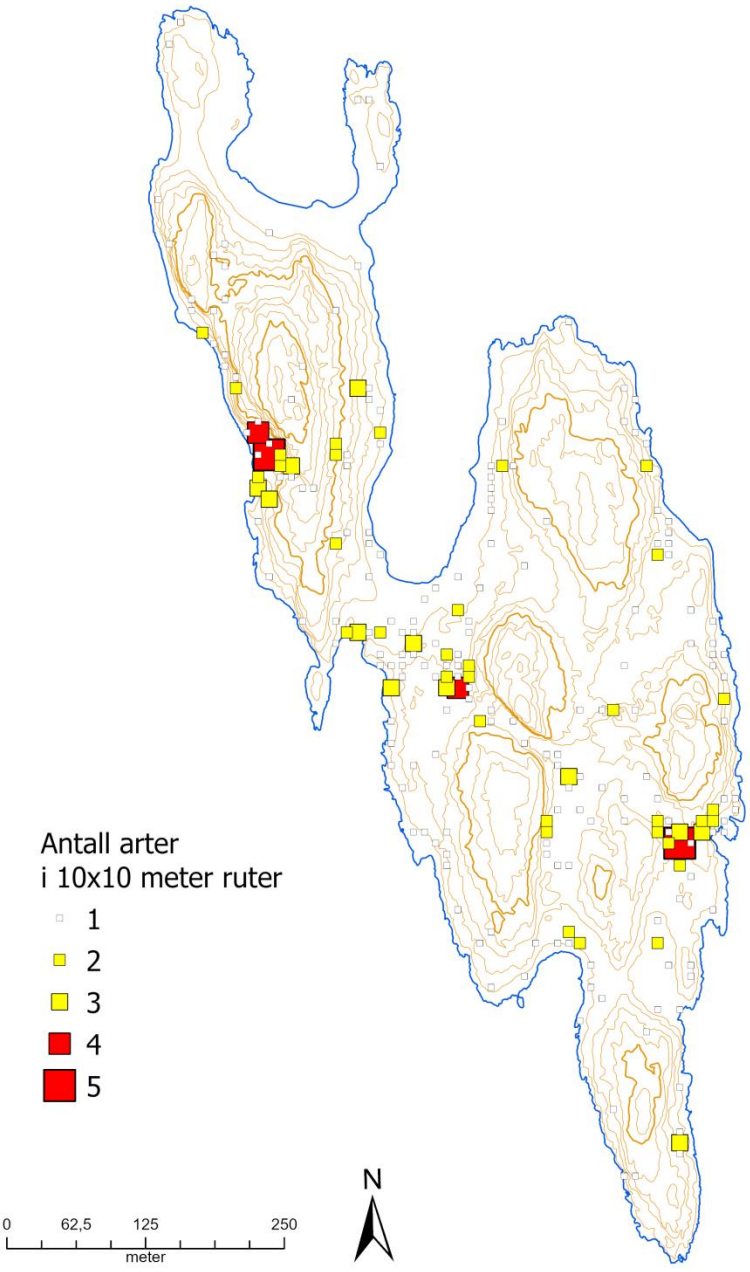
Kystvassoleie – *Ranunculus aquatilis* (=Batrachium aquatile, Ranunculus peltatus)
Vassoleiene er ei vanskelig gruppe, det knyttets usikkerhet til om det er kystvassoleie, men uansett er gruppa svært sjelden i Færder NP, bare registrert på to øyer utenom Masseløy: på Sandø (1855) og på Store Færder (1946-2021; i sørenden av Speidersletta). På Masseløy ble den bare registrert i et bekkedrag ved riksumpen i 2012, jf. Figur 17.
De vokser normalt i grunt ferskvann, i Færder NP primært i små, baserike dammer.
Arten/gruppa er også svært sjelden i Vestfold, hovedsakelig langs kysten i sør.

5.1.5 Viktige arter (Hot)

Et avledet datasett over «viktige arter» er produsert for å identifisere de viktigste områdene for karplanter på øya, «Hot-spots».

Dette datasettet inkluderer funn med god presisjon, av alle rødlistearter (R21; jf. tabell 2), alle lokalt sjeldne arter (LSj; tabell 5) og et utvalg (17 av 54 taksa) av CWR-artene (arter angitt i kolonne Hot i tabell 4). Dessuten er inkludert funn av arter som bare er registrert ett sted på øya, i praksis innen ei 100x100 meter rute. Arter fra fremmed-artslista og andre opplagt menneske-innførte arter er ikke inkludert. Datasettet inneholder funn av 83 arter og kalt «Hot». Inkluderte arter fremgår av artsliste i appendiks, kolonne «Hot».

Figur 18 viser fordeling av funn av disse artene innen 10 x 10 meter ruter på Masseløy.

Figur 18. Registrert funn av viktige arter på øya (datasett «Hot»), som antall arter innen 10 x 10 meter ruter.

5.2 Skjøtsel på Masseløy

5.2.1 Tidligere skjøtselsanbefalinger

Allerede i nasjonalregistreringa av verdifulle kulturlandskap i 1993 (Fylkesmannen i Vestfold 1994) ble det fokusert på et område på Masseløy, enga rundt de sørøstligste tuftene. Dette området er også inkludert som naturtype hos Abel et al. (2009).

Biofokus har gitt innspill om skjøtsel av øya, bl.a. i Abel & Laugsand (2012) og Abel (2013).

På basis av kort befaring i september 2012 angir Abel & Laugsand (2012):
«Store og flotte strandenger, naturbeitemarker, grus og sandstrand, kantkratt, strandsump.
Generelt en øy som ligger høyt på prioriteringslista da gjengroingen med einer er kommet langt. I de åpne engområdene er det et ganske hardt beite og det er mulig det er for mange dyr på øya. En vurdering av beitetrykk midtsommers bør gjøres. Viktig at floraen får mulighet til å blomstre. Fjerning av rynkerose bør gjennomføres.»

Etter befaring 23. september 2013 skriver Abel (2013) bl.a.:
«Befaringen ble konsentrert til de gamle hustuftene sentralt på den sørøstre delen av øya. Her er det mye kratt av ulike busker, men slåpe, einer og roser er de mest utbredte. Arealene rundt de gamle hustuftene ligger i forsenkninger i terrenget mellom de mer skrinne bergryggene. Trolig har enkelte av disse partiene vært dyrket for lang tid siden og produksjonsevnen er dermed stor. Gjengroingen går derfor fort på disse arealene. Morten Ueland har tidligere gjennomført krattrydding på deler av dette arealet tidligere, men nå har det grodd til igjen. Ueland ønsker nå å åpne områdene rundt de gamle hustuftene og få tilbake en del av de gamle engene. Dette er et positivt tiltak som bør igangsettes, men det er samtidig viktig å poengtere at det også er store arealer andre steder på Masseløy som skulle vært ryddet for kratt. Dette gjelder spesielt einerkratt. Beitedyra klarer ikke å holde unna einer og slåpe på øya, og engene vil gradvis desimeres hvis det ikke settes i gang tiltak. Økt beitetrykk vil ikke hjelpe ikke da dyra holder seg unna disse artene.

Generelt bør en forsøke å spare blomstrende busker. Alle forekomster av for eksempel liguster, geitved og hagtorn bør spares, samt også et visst innslag av slåpe og roser. Disse er verdifulle elementer i både slåttemark og naturbeitemark for blant annet insekter og fugl. Kantsoner mot berg er gunstige steder å beholde et visst innslag av disse artene, samt enkelte mindre grupper ute på beiteenga. Masseløy er trolig en av de bedre øyene i Nøtterøy når det gjelder kulturmarkskvaliteter og en bør prioritere å øke innsatsen her.»

Bjåen (2011) befarte øya 16.september 2010, og oppsummerer bl.a.:

«Skjøtseltiltak

Det er rydda ein del på øya. Ein kan truleg utvide beitet endå meir med å rydde krattvegetasjon.

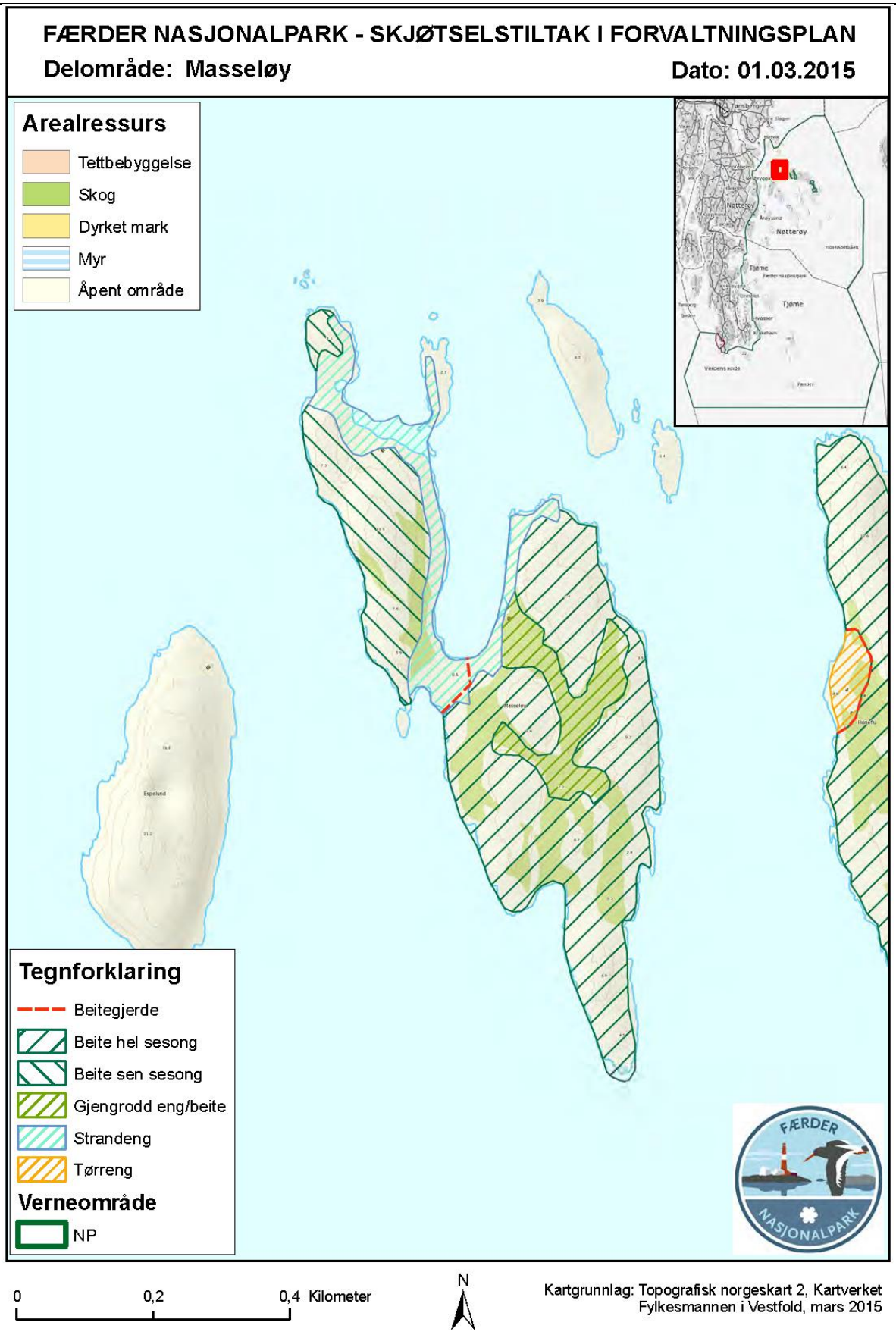
Rettleiande beitetrykk

Ut frå areal og vurdering av beitekvalitet vert eit rettleiande dyretal 16 søyer med lam. I dag går det 3 kjøtfe med kalvar samt 5-6 søyer med lam på Masseløy. Det er positivt for både beiteskjøtsel og det biologiske mangfaldet at fleire dyreslag beiter i saman. Dersom ein reknar at ei storfeeining utgjer 4 saueeiningar, vil 3 kjøtfe bruke like mykje av beitet som om lag 12 søyer med lam. Dyretalet som er her i dag høver difor ganske godt overeins med utrekningane basert på areal og kvalitet. Dyra gjekk framleis ute då feltarbeidet vart gjort i midten av september. Av observasjonane på vegetasjonen ser det ut som at beitetrykket er forholdsvis stort, men at dyra framleis vel ut kva dei føretrekk og ikkje. Det vart også observert at både storfe og sau nappa lauv av nypebuskane. Det kan både vera av «trong» men også av «lyst». Slik det såg ut hausten 2010 kan ein gå ut frå at dyretalet var passeleg, men bør ikkje aukast før ein ev. har rydda meir av krattvegetasjonen.»

Disse vurderingene dannet grunnlaget for de froeslåtte skjøtselstiltakene i Forvaltningsplanen for Færder Nasjonalapark, jf. neste sider (tabell 7 og figur Figur 19).

Tabell 7. Foreslåtte skjøtselstiltak på Masseløy etter Forvaltningsplanen (Færder Nasjonalpark 2017), vedlegg 3, s. 29.

FÆRDER NASJONALPARK – SKJØTSELSTILTAK I FORVALTNINGSPLANEN					
Delområde: ***MASSELØY*** *Ref. skjøtselsrapport: Biofokus-notat 2012-3 [Abel & Laugsand 2012], 2013-19 [Abel 2013] og Kulturlandskapssenteret i Telemark 2011: Beiting i skjærgården [Bjåen 2011].*					
Nr	*Tiltak*	*Skjøtsels-område*	*Prioritet*	*Gjennomføring /ansvar*	*Finansiering /Merknad*
[1]	*Øya tas i bruk til opplæring og demonstrasjoner av skjøtsel i kulturlandskapsskolen*		*1*	*2015 -*	
[2]	*Gjerde settes opp for bedre regulering av beitepress på strandengene. Strandenger beites kun fra månedsskiftet juli-august*	*Strandeng*	*1*	*2015/* *Ansvar grunneier - beitedyreier*	*UKL/*
[3]	*Einerkratt og slåpe ryddes, rynkerose fjernes. Øya beites.*	*Hele øya med regulering av beite på strand- enger*	*1*	*2015 – 2016/* *Ansvar SNO (rynkerose) - grunneier-beitedyreier*	*UKL/RMP/SNO*
[4]	*Videre rydding av kratt- og trevegetasjon for gjenskaping av tidligere enger og beite. Blomstrende busker spares, særlig av liguster, geitved og hagtorn, men også noe slåpe og roser. Avsettes i kantsoner men også i mindre grupper på åpen eng. Beiting etter rydding. Vegetasjonsrydding på gammel eng, rundt hustuft og langs stier igangsatt (UKL).*	*Gjengrodd eng/beite*	*1*	*2015 – 2016/* *Ansvar grunneier-beitedyreier*	*UKL/SNO/*

Figur 19. Skjøtselssoner på Masseløy etter Forvaltningsplanen (Færder Nasjonalpark 2017), vedlegg 3, s. 30.

Bjåen (2019) besøker øya på ny i 2019 og rapporterer:

«Vegetasjon

…. Inne i bukta er det ei fin strandeng, som var godt beita i år (2018). I vest, inst i bukta, er det rydda ein del, m.a. slåpetornkratt. Det er viktig å lage passasjer så beitedyra kan koma lenger inn og halde oppslag nede. Her er det att å rydde ein del. Kring hustuftene er det gjort mykje ryddearbeid sidan 2009. Her har ein fått opna opp, og grasveksten har auka. Her kan ein etterkvart auke beitetrykket for å halde nye oppslag av slåpetorn og nyperoser nede.

… Det er eit stort problem med gås som beiter mykje av grasveksten på strandengene. Det er både kvitkinngås og grågås.

Vurdering av beitekvalitet

Av det totale arealet på Masseløy vert 85 % vurdert til potensielt beite / produktivt areal. Storparten av dette arealet vert vurdert til "godt beite". Med dei skjøtseltiltaka ein har utført, vil ein del av dette kunne reknast som «mykje godt beite».

Hausten 2009 såg ein tydeleg kor sauene føretrekk å beite og ikkje. Dei fine strandengene var godt nedåtbeita, medan siv og andre mindre prefererte planter var ståande att.

Sommaren og hausten 2018 var mykje turrare, og mykje av graset var svidd og turka ut. Det som kan reknast som beite på øya var godt avbeita. …

Skjøtseltiltak

Det er rydda ein del på øya. Ein kan truleg utvide beitet endå meir med å rydde krattvegetasjon, også i høve til dei føreslege skjøtseltiltaka i forvaltningsplanen. Både grunneigar og dyrehaldar nemner gåsa som ei stor utfordring. Ho et opp det beste og det meste av graset, særleg på strandengene. Strandengene er dermed under større press frå gåsa, som truleg belastar planteveksten meir enn sau her på øya.

Rettleiande beitetrykk

I 2018 gjekk det 3 kjøtfe med kalvar, samt 4 søyer med lam på Masseløy.

Det er positivt for både beiteskjøtsel og det biologiske mangfaldet at fleire dyreslag beiter i saman. Dersom ein reknar at ei storfeeining utgjer 4 saueeiningar, vil 3 kjøtfe bruke like mykje av beitet som om lag 12 søyer med lam.

Dyretalet som er her i dag høver difor ganske godt overeins med utrekningane basert på areal og kvalitet. Dyra framleis ute då feltarbeidet vart gjort i midten av september.

Slik det såg ut hausten 2010 kan ein gå ut frå at dyretalet var passeleg, men bør ikkje aukast før ein ev. har rydda meir av krattvegetasjonen. Når vèret er som på sommaren 2018, bør ein heller ikkje auke dyretalet, sjølv om det no er utført ein del ryddearbeid. Men elles er det viktig å halde oppe beitetrykket. Dette viser at beitetrykket må vurderast ut frå vèr og beitetilhøve kvart år. Men i «normale år», og dersom endå meir av krattvegetasjonen vert rydda, vil ein kanskje kunne auke noko. I 2010 var tilsvarande dyretal 18 søyer med lam. Eit rettleiande dyretal mellom 12-18 søyer med lam ser ut til å kunne vera høveleg ut frå areal og vurdering av beitekvalitet.

5.2.2 Skjøtselsanbefalinger

Generelt

Øya har mange enger, som er mer eller mindre gjengrodde. Generelt bør flest mulig av disse ryddes fram, spesielt de som i dag er gjengrodd av einer og slåpetorn. Noen unntak diskuteres nedenfor, hvor vegetasjonen bør få lov til å utvikle seg fritt, spesielt gjelder dette noen mindre skogsteiger – og rikere kratt, f.eks. med liguster, geitved og barlind.

Strandengene på mudder («saltengene») blir sterkt påvirkes av gåsebeiting og er ofte overbeitet. Storfebeiting bør begrenses til ettersommeren.

Generelt er det også viktig at fuktområdene beholdes fuktigst mulig, altså ingen drenering, men de må jo heller ikke gro igjen.

Fremmedarter

Problemart nr 1 på øya, som for de fleste øyer i Færder NP, er **rynkerose**. Øya er den mest infiserte av øyene i Færder NP (jf. Figur 10) og bekjempelse burde vært igangsatt for lenge siden (jf. Abel og Laugsand 2012). Det er antagelig naturlig å starte med å fjerne de store krattene nord (NNV) på øya, jf. Figur 10.

Fuglespredte bærbusker som **høstberberis** og mange **mispelarter** har kommet til øya i rikt omfang, noe som også indikerer øyas viktighet for fuglelivet. Disse buskene har fått svært gode forhold når kratt er blitt ryddet vekk. En bør passe på å fjerne mest mulig av disse artene når en rydder - og jevnlig etter rydding fjerne nye skudd (misplene i det minste er lette å dra opp som ungplanter).

Storlind ser ut til å være på spredning nord i nasjonalparken – og minst to småtrær har etablert seg på Masseløy, jf. Figur 12. Det er lite sannsynlig at den vil spre seg vesentlig på øya, men en bør likevel fjerne trærne for å være føre var..

Russekål sprer seg med sjøen i Færder NP og er kommet inn på mange sand- og grusstrender. Arten har foreløpig så liten forekomst på Masseløy (Figur 13) at det er mulig å fjerne den – og det bør en gjøre.

En interessant nykommer på øya er **fjæreknapp**. Den er nå funnet på fire øyer nord i nasjonalparken, med første funn på Nordre Ekornholme i 2020. På øyene vokser den primært i fuktige strandengprega forsenkninger nær stranda. Arten ble funnet nord på Masseløy (jf. Figur 13) i 2024, og er er den største kjente bestanden innen nasjonalparken. Bestanden ble i november målt (med CPOS-GPS i 2024) til ca. 120 kvadratmeter, og 150-200 individer. På oppdrag fra Statsforvalteren i Vestfold og Telemark kartla jeg arten i Tønsberg og Færder i november 2024 (Pedersen 2025). Jeg oppdaget da store bestander på flere strandenger i fjordene omkring Tønsberg, i Øhrebukta, Presterødkilen og Ilene. Disse bestandene er opplagt kilden til de nye bestandene i Færder NP og arten vil opplagt dukke opp på flere øyer her etter hvert. I rapporten framsatte jeg en teori om at arten primært vil vokse på strandenger ved brakkvann, og foreslod at arten foreløpig ikke fjernes på Masseløy, men overvåkes framover. Spesielt er det interessant om arten sprer seg ut i strandengene på Masseløy som står i direkte kontakt med salt havvann (ikke brakkvann).

Saltenger (strandenger på fint substrat - mudder)

Masseløy har noen av de fineste strandengene i nasjonalparken, de viktigste er vist i og vurderes kort nedenfor. Foreløpig er tre områder prioritert, jf. Figur 20.

Sa 1
Saltenger og dels sand- og grusstrender NNV på øya. Arealet er spesielt påvirket av gåsebeiting, friluftslivet og store mengder rynkerose.

Det er også svært mye rynkerose her, som opplagt bør fjernes. Innafor båtplassen (bolter) i NØ er det bestand av fjæreknapp som beholdes for overvåking av arten. Generelt er området for sterkt beitet, kanskje spesielt av gjess. Bør vurdere å avgrense husdyr-beiting til sensommer og høst.

Sa 2
Det sentrale saltengområdet på øya. Mindre påvirket av rynkerose, men en del i periferien, fjernes. Området er for sterkt beitet, kanskje spesielt av gjess. Bør vurdere å avgrense husdyr-beiting til sensommer og høst. Viktig område for fugl, både under hekking og på trekk, så en bør skjerme det bedre fra friluftslivet, f.eks. ved å fjerne benken i NØ.

Sa 3
Lita salt/strandeng i bra hevd, bl.a. med Lite skjøtsel aktuelt.

Figur 20. Forvaltningsområder på Masseløy, saltenger - ***Sa***.

Figur 21. Nordvestenden av Masseløy med store strand-/saltenger (Sa1). Foto: OP 12.6.2024.

Figur 22. Indre del av største bukt (mot eidet), med strand-/saltenger (Sa2). Foto: OP 28.8.2024.

Fuktområder

Masseløy har også noen av de viktigste fuktområdene i nasjonalparken, inkludert ei lita rikmyr/sump (Fu 2) bl.a. med bestand av engmarihand (den eneste kjente i NP).

Generelt må fuktområdene holdes åpne og det må ikke foretas inngrep i eller rundt virker drenerende på arealene.

Fu 1
Fukteng inn fra sandstrand. Dels blåtopp-dominert *(Molinia caerulea),* dels med mye hjertegras.

Fu 2
Lita rikmyr med bestand av engmarihand, engstarr, gulstarr og hybriden mellom disse. Dessuten ble kystvassoleie registrert i 2012.

Fu 3
Fukteng hvor også engmarihand er registrert, dessuten blåstarr og mye hjertegras.

Fu 4
Dammer med fuktenger mellom. I nord en mindre bestand av taglstarr. Den største (sørligste) dammen er ganske næringsrik og betydelig påvirket av sjøen, bl.a. med bestand tiggersoleie *Ranunculus sceleratus*.

Figur 23. Forvaltningsområder på Masseløy, fuktområder – ***Fu.***

Figur 24. Fra rikmyra/-sumpen på Masseløy (Fu2). Sennegras *Carex vesicaria* i forgrunnen.
Foto: OP 2.6.2016.

Figur 25. Fra dammene sørøst på øya (Fu4). Foto: OP 21.10.2014.

Skog

Det legges opp til at minst tre teiger bør få lov til å utvikle seg fritt. Noen av de tetteste krattene bør antagelig også vurderes å få lov til å utvikle seg fritt, for fuglelivets skyld.

Sk 1
Dette er den rikeste «skogen» på øya, opplagt på kalkrik grunn (marin avsetning) og både blåveis, bendelløk, trollbær og mye barlind. Vegetasjonen er svært tett og kan med fordel tynnes noe, spesielt bør alle fremmedarter som høstberberis og mispel-arter fjernes. Rynkerose i strandsona utenfor bør fjernes.

Sk 2
Svartorskogen på østsida av hovedbukta bør få utvikle seg fritt. I søndre del er det foretatt en uheldig hogst som utvikler seg til en tett vegetasjon av svartorskudd. Skuddene bør tynnes (kraftigste skudd i gruppa får stå igjen), slik at det raskest nulig får opp igjen en svartorbestand. Det er også kommet mye høstberberis inn her, som må fjernes.

Sk 3
Dette området inneholder flest skogsarter på øya, bl.a. hvitveis, vårkål, maurarve, småmarimjelle og. Det er også en del fuktig skogbunn/dammer, bl.a. med vass-slirekne, gul frøstjerne, og sennegras. Antagelig er det fornuftig å beholde hele skogbremmen langs vestsida av søkket her, altså et større areal enn indikert på figuren.

Figur 26. Fra det rikeste skogholtet (Sk1) på øya. Foto: OP 12.6.2024.

Figur 27. Utsnitt av svartorstrandskog på østsida av største bukt (Sk2). Foto: OP 12.6.2024.

Figur 28. Forvaltningsområder på Masseløy. ***Sk*** skogsområder

Rydda areal

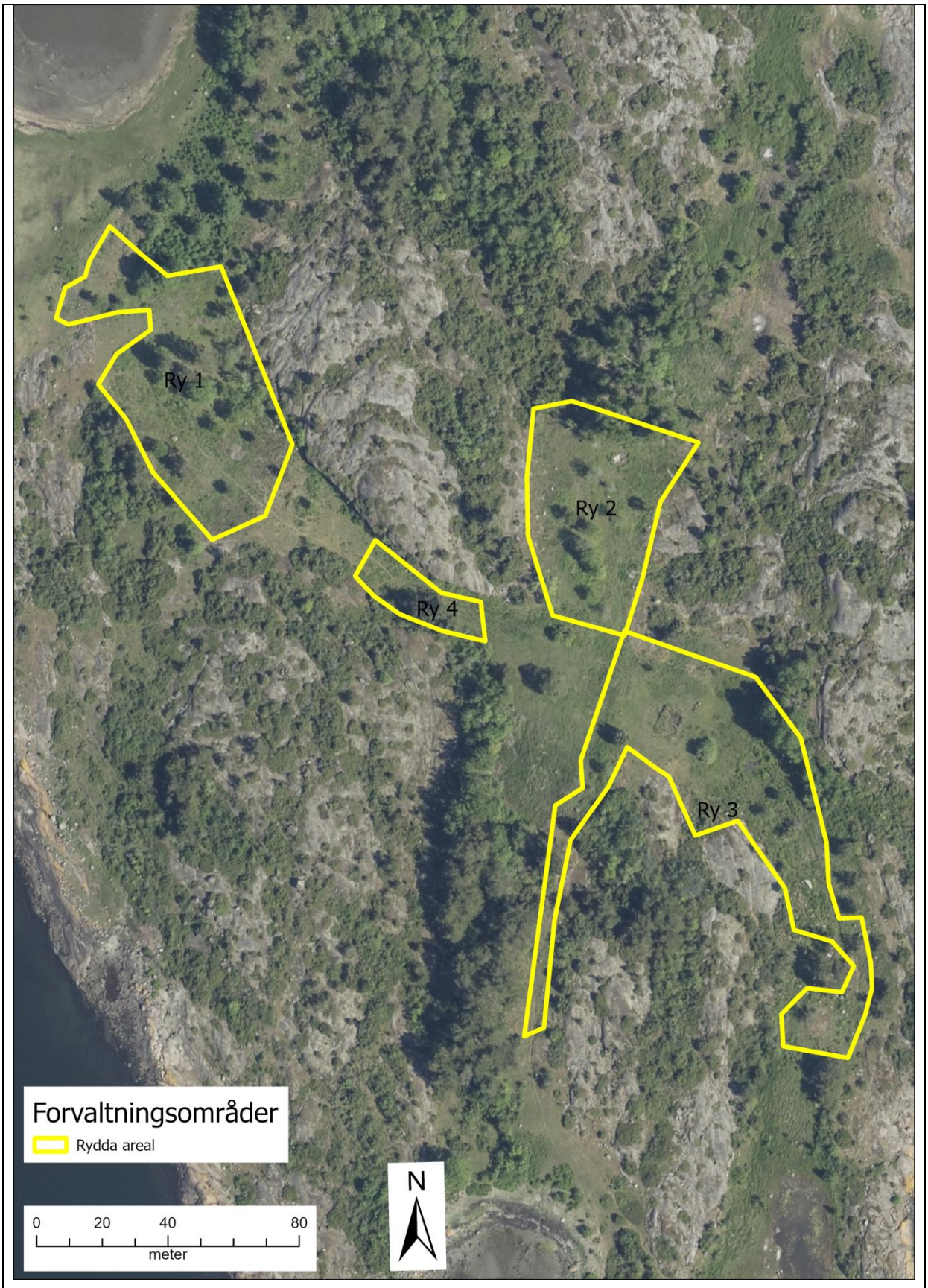
De rydda arealene (Ry 1 – Ry 4) er avgrenset ved å sammenlikne flyfoto fra 2003 og 2023. Dette er primært for å dokumentere hvor det er ryddet på øya.

Generelt virker ryddinga helt grei, men det er stedvis dukket opp mye opplag av «fremmedbusker», spesielt mispel-arter og høstberberis i ettertid. Disse ser ikke ut til å bli beitet ved dagens beitetrykk. På tørr mark kan antagelig beitepusser nyttes for å fjerne disse.

Det er fordel å sette igjen større trær hvor det ryddes, f.eks. geitved, slik som i Figur 29.

Figur 29. Fra rydding på øya i 2017. Geitved satt igjen. Det lysegrønne feltet er maiblom *Maianthemum bifolium.* Foto: OP 3.5.2017

Figur 30.Rydda (**Ry**1-4) areal på Masseløy. Avgrensa ved å sammenlikne flyfoto fra 2003 og 2023.

6 Kilder

Abel, K. 2013. Skjøtselinnspill for Masseløy, Langskjæra, Haneflu og Espelund i Nøtterøy kommune. BioFokus-notat 2013-19. ISBN 978-82-8209-302-6.

Abel, K. & Laugsand, A. 2012. Kartlegging av skjøtselsbehov i Ormø-Færder landskapsvernområde, Nøtterøy og Tjøme kommuner. - BioFokus-notat 2012-3. Stiftelsen BioFokus. Oslo.

Abel, K., Olsen, K. M. & Blindheim, T. 2009. Oppdatering av naturtypekartet for Nøtterøy kommune 2008. - Biofokus-rapport 2009-15, 112 s.

Andersson, B. 2015. Blomsteråret i Færder nasjonalpark. – Skarvesete forlag, 224 s.

Berthelsen, A., Olerud, S. & Sigmond, E. M. O. 1996. Geologisk kart over Norge, berggrunnskart Oslo 1:250.000. Norges geologiske undersøkelse, Trondheim.

Bjåen, R. 2011. Beiting i skjergarden. Prosjekt : Kartlegging av beiteressursar i skjergarden aust for Nøtterøy og Tjøme. Kultur landskapsenteret i Telemark, mai 2011. 110 s.

Bjåen, R. 2019. Beiting i Færder Utvalgte kulturlandskap. Prosjekt: Kartlegging av beiteressurser. Kulturlandskapsenteret i Telemark. 197 s.

Brendalsmo, A. J. 1993. «Een Øe langt fra Landet». Kulturminneregistreringer i skjærgården. – Nøtterøy kommune. 115 s.

Elven, R., Bjorå, C. S., Fremstad, E., Hegre, H. & Solstad, H. 2022. Norsk flora. 8. utgåva. Det norske samlaget, Oslo. 1256 s.

Fitzgerald, H, Palmé, A, Aronsson, M, Asdal, Å, Bjureke, K, Endresen, D, Göransson, M, Hyvärinen, M, Kiviharju, E, Lund, B, Borgen Nilsen, L, Rasmussen, M, Thorbjornsson, H, Weibull, J, Wind, P (updated 2021) The Nordic Priority Crop Wild Relative Dataset, version 3.
Figshare: https://doi.org/10.6084/m9.figshare.5688130.v3

Fylkesmannen i Vestfold 1994. Nasjonal registrering av verdifulle kulturlandskap. Registrering i Vestfold 1993. - Fylkesmannen i Vestfold, miljøvernavdelingen. 141 s.

Færder Nasjonalpark 2017. Forvaltningsplan Færder Nasjonalpark 2017-2027. Vedlegg [A]. https://ferdernasjonalpark.no/wp-content/uploads/2016/06/Forvaltningsplan-F%C3%A6rder-nasjonalpark-vedlegg-A-WEB-1.pdf

Pedersen, O. 2009. Strandplanter på vandring – om nye, langdistansespredte havstrandplanter, spesielt på Lista. - Blyttia 67: 75-94. [Egen link].

Pedersen, O. 2019. Litt om karplanter og skjøtsel på Vestre Bustein, Færder, Vestfold. – VegeDataConsult, Asker 31. desember 2019.
https://www.statsforvalteren.no/contentassets/32814e858130457cacdb668a5d6371f7/2019---oddvar-pedersen-nhm---karplanter-og-skjotsel-pa-vestre-bustein.pdf

Pedersen, O. 2022. Litt om karplanter og skjøtsel på Kløvningen, Færder, Vestfold. – VegeDataConsult, Asker 18. januar 2022.

Pedersen, O. 2024. Crop wild relatives in Færder National Park, Norway. Report from mapping on seven islands in 2021. 267 p. https://doi.org/10.6084/m9.figshare.27179700.v1

Pedersen, O. 2025. Søk etter fjæreknapp *Cotula coronopifolia* i Tønsberg og Færder i november 2024. Botanikeren as. 30 s.

Pedersen, O. & Grøstad, T. 2015. Strandplanter på vandring – sydkysten invadert 2014. – Blyttia 73: 73-85.

Pedersen, O. & Nilsen, L. B. 2024. Identifisering av skjøtselsbehov for kulturplantenes ville slektninger på Mellom og Østre Bolæren i Færder nasjonalpark. - NIBIO Rapport 10 (96). 88 s.

Sundsbø, S., Opedal, V., Skøyen, K., Værland, E. S., Svang, S. & Storstad, T. M. 2023. NiN Basiskartlegging av verneområder i Vestfold og Telemark fylke 2022. DNV Rapport 2023-4. 48 s.

Værland, E. S., Opedal, V., Sundsbø, S., Skøyen, K. & Storstad, T. M. 2024. NiN Basiskartlegging av verneområder i Vestfold og Telemark fylke 2023. DNV Rapport 2024:4. 94 s.

¤Svalheim, E., Garnås, I. & Hauge, L. 2018. Slåttemark, veileder for restaurering og skjøtsel. – NIBIO Rapport 4/151/2018, M-1207/2018. 44 s.

Sæther, N., Holene, A., Fjellstad, K. B., Rasmussen, M. og Wallin, H. G. 2020. Nøkkeltall fra Norsk genressurssenter 2019. Status for bevaringsverdige husdyr, skogtrær og nytteplanter. – NIBIO Rapprt Vol. 6, Nr. 107. 118 s.
https://nibio.brage.unit.no/nibio-xmlui/bitstream/handle/11250/2660746/NIBIO_RAPPORT_2020_6_107.pdf

Sørensen, R., Henningsmoen, K.E., Høeg, H.I. & Gälman, V. 2014. Holocene landhevningsstudier i søndre Vestfold og sørøstre Telemark – revidert kurve. I: Persson, P. (red.) Tidlig- og Mellommesolittiske lokaliteter i Vestfold og Telemark, Bd. I, 32-43. Portal forlag, Kristiansand.

Digitale kilder

Artsdatabanken 2021. Norsk rødliste for arter 2021. http://www.artsdatabanken.no/lister/rodlisteforarter/2021/

Artsdatabanken 2023. Fremmede arter i Norge - med økologisk risiko 2023.
http://www.artsdatabanken.no/lister/fremmedartslista/2023

Artsdatabanken. Artsnavnebase.
http://www2.artsdatabanken.no/artsnavn/Contentpages/Sok.aspx

Høydedata 2017. Lasermålinger fra Nøtterøy 2017.
https://hoydedata.no/LaserInnsyn/

Appendiks

Oversikt over registrerte arter på Masseløy

Kolonnene angir:

VitNavn - Vitenskapelig navn etter Elven et al. (2022).

NorNavn - Norske navn etter Artsnavndatabasen hos Artsdatabanken.

R21 - Rødlistekategori, rødliste 2021

EN	Direkte truet
VU	Sårbar
VUº	Sårbar, men nedgradert pga. innspredning fra naboland
NT	Nær truet

F23 - Fremmedartslistekategori, fremmedartsliste 2023

SE	Svært høy risiko
HI	Høy risiko
LO	Lav risiko

CWR - Prioriterte CWR-arter på norsk og nordisk liste

Nd	Nordisk liste
Nw	Norsk liste

LSj - Lokalt sjeldne arter

Hot - Utvalg av de «viktigste artene» på øya

Y1 - Første kjente angivelse fra øya (år)

Y2 - Siste kjente angivelse fra øya (år)

VitNavn	NorNavn	R21	F23	CWR	LSj	Hot	Y1	Y2	Øyer
Acer platanoides	spisslønn			Nd, Nw			2024	2024	31
Achillea millefolium	ryllik			Nw			2012	2024	65
Achillea ptarmica	nyseryllik						2015	2024	27
Acinos arvensis	bakkemynte						2012	2024	14
Actaea spicata	trollbær				X	X	2024	2024	4
Agrimonia eupatoria	åkermåne	NT				X	1925	2024	32
Agrostis capillaris	engkvein			Nw			2012	2024	39
Agrostis stolonifera	krypkvein			Nw			2012	2024	77
Agrostis vinealis	bergkvein			Nw			2012	2024	54
Alchemilla filicaulis	grannmarikåpe					X	2024	2024	10
Alisma plantago-aquatica	vassgro						2012	2012	11
Allium oleraceum	vill-løk			Nw		X	2016	2024	27
Allium scorodoprasum	bendelløk	NT		Nw		X	2024	2024	6
Allium vineale	strandløk			Nw			2012	2024	69
Alnus glutinosa	svartor						2012	2024	36
Alnus incana	gråor				X	X	2015	2024	5
Alopecurus geniculatus	knereverumpe			Nw			2012	2012	23
Anemone nemorosa	hvitveis					X	2024	2024	32
Angelica archangelica ssp. litoralis	strandkvann			Nd		X	2012	2024	66
Angelica sylvestris	sløke						2012	2016	30
Antennaria dioica	kattefot						2012	2024	26
Anthoxanthum odoratum	gulaks			Nw			1925	2024	62
Anthriscus sylvestris	hundekjeks						2012	2024	76
Anthyllis vulneraria	rundbelg						2012	2024	51
Arabidopsis thaliana	vårskrinneblom						2012	2024	52
Arabis hirsuta	bergskrinneblom						2012	2024	41
Arenaria serpyllifolia ssp. serpyllifolia	bakkesandarve						2009	2024	59
Armeria maritima	fjærekoll						1925	2024	83
Arrhenatherum elatius	hestehavre			Nw			2012	2024	70
Artemisia absinthium	malurt			Nw		X	2024	2024	7
Artemisia campestris	markmalurt						2012	2024	27
Artemisia vulgaris	burot						2012	2024	75
Asplenium septentrionale	olavsskjegg					X	2024	2024	48
Asplenium trichomanes	svartburkne						2012	2024	39
Astragalus glycyphyllos	lakrismjelt						2022	2024	9
Atriplex glabriuscula	bruskmelde						2012	2012	23
Atriplex littoralis	strandmelde						2012	2022	64
Atriplex prostrata	tangmelde						2012	2024	83
Avenella flexuosa	smyle			Nw			2012	2024	64
Avenula pratensis	enghavre	NT		Nw		X	1925	2024	31
Avenula pubescens	dunhavre			Nw			2016	2024	44
Barbarea stricta	stakekarse			Nd			2012	2024	38
Barbarea vulgaris	vinterkarse			Nd			2012	2024	59
Berberis thunbergii	høstberberis		SE				2012	2024	34
Berberis vulgaris	berberis						2012	2024	47
Beta vulgaris ssp. maritima	strandbete	VU°		Nd		X	2014	2015	14
Betula pendula	hengebjørk						2024	2024	51
Betula pubescens	bjørk						2024	2024	42
Bidens tripartita	flikbrønsle						2012	2012	57
Blysmopsis rufa	rustsivaks					X	2009	2012	8
Bolboschoenus maritimus	havsivaks						1925	2024	70

VitNavn	NorNavn	R21	F23	CWR	LSj	Hot	Y1	Y2	Øyer
Botrychium lunaria	marinøkkel						2016	2022	10
Briza media	hjertegras	NT				X	1925	2024	31
Bromus hordeaceus	lodnefaks						1925	2024	38
Bunias orientalis	russekål		SE				2024	2024	9
Cakile maritima	strandreddik						2015	2016	43
Callitriche palustris	småvasshår						2012	2024	40
Calluna vulgaris	røsslyng						2012	2024	59
Caltha palustris	bekkeblom						2012	2016	23
Calystegia sepium	strandvindel						1925	1925	52
Campanula rotundifolia	blåklokke						2012	2024	45
Capsella bursa-pastoris	gjetertaske						2012	2012	33
Cardamine dentata	sumpkarse						2012	2024	17
Cardamine hirsuta	rosettkarse					X	2017	2017	23
Carex appropinquata	taglstarr	NT			X	X	2012	2022	2
Carex arenaria	sandstarr					X	1925	2015	25
Carex canescens	gråstarr						2012	2016	52
Carex caryophyllea	vårstarr					X	2009	2022	6
Carex demissa	grønnstarr						2012	2012	29
Carex distans	glisnestarr						2009	2024	27
Carex disticha	duskstarr						1925	2024	39
Carex flacca	blåstarr	NT				X	2022	2024	8
Carex flava	gulstarr						2012	2024	9
Carex flava × hostiana	gulstarr x engstarr				X	X	1925	2016	3
Carex hirta	lodnestarr						1925	2024	17
Carex hostiana	engstarr						1925	2024	9
Carex lasiocarpa	trådstarr				X	X	2012	2016	3
Carex leporina	harestarr						2012	2024	60
Carex muricata	piggstarr					X	2024	2024	25
Carex nigra	slåttestarr						1925	2024	65
Carex otrubae	knortestarr						2022	2024	23
Carex paleacea	havstarr						2012	2012	22
Carex pallescens	bleikstarr						2012	2024	37
Carex panicea	kornstarr						1925	2024	50
Carex pilulifera	bråtestarr						1925	2024	44
Carex pulicaris	loppestarr						2012	2022	21
Carex rostrata	flaskestarr					X	2012	2012	8
Carex spicata	tettstarr						2009	2024	28
Carex vacillans	saltstarr						2012	2012	8
Carex vesicaria	sennegras						1925	2024	29
Carex viridula	grannstarr						2009	2024	36
Centaurea jacea	engknoppurt						1925	2024	41
Centaurium pulchellum	dverggylden						1925	2020	28
Cerastium fontanum	arve						1925	2024	70
Cerastium semidecandrum	vårarve						1925	2016	46
Chamaenerion angustifolium	geitrams						1993	2024	53
Cirsium arvense	åkertistel						1993	2024	57
Cirsium palustre	myrtistel						1925	2024	51
Cirsium vulgare	veitistel						1925	2024	64
Cochlearia officinalis	skjørbuksurt						2012	2024	68
Comarum palustre	myrhatt					X	1925	2024	30
Convallaria majalis	liljekonvall						2016	2016	26
Corydalis pumila	fingerlerkespore					X	2017	2017	27
Cotoneaster bullatus	bulkemispel		SE				2016	2024	21

VitNavn	NorNavn	R21	F23	CWR	LSj	Hot	Y1	Y2	Øyer
Cotoneaster dielsianus	dielsmispel		SE				2015	2024	30
Cotoneaster divaricatus	sprikemispel		SE				2012	2024	37
Cotoneaster horizontalis	krypmispel		SE				2024	2024	17
Cotoneaster lucidus	blankmispel		SE				2024	2024	11
Cotoneaster scandinavicus	dvergmispel						2012	2023	18
Cotula coronopifolia	fjæreknapp		LO		(X)		2024	2024	3
Crambe maritima	strandkål			Nd, Nw			2012	2019	62
Crassula aquatica	firling	VU				X	1925	2024	32
Crataegus monogyna	hagtorn						2017	2023	17
Crataegus rhipidophylla	begerhagtorn					X	2024	2024	11
Cystopteris fragilis	skjørlok					X	2024	2024	26
Dactylis glomerata	hundegras			Nd, Nw			2012	2024	41
Dactylorhiza incarnata	engmarihand				X	X	2012	2024	4
Danthonia decumbens	knegras						1925	2024	48
Deschampsia cespitosa ssp. cespitosa	sølvbunke					X	1993	2022	34
Dianthus deltoides	engnellik						2012	2024	27
Draba verna	vårrublom					X	2017	2017	26
Dryopteris carthusiana	broddtelg						2016	2024	48
Dryopteris filix-mas	ormetelg						2012	2024	68
Eleocharis uniglumis	fjæresivaks						1925	2024	38
Elytrigia repens	kveke						2012	2012	31
Epilobium ciliatum	amerikamjølke		SE				2019	2024	66
Epilobium collinum	bergmjølke					X	2024	2024	21
Epilobium montanum	krattmjølke						2012	2024	42
Equisetum arvense	åkersnelle					X	2024	2024	27
Erigeron acris	grå bakkestjerne						2022	2024	21
Eriophorum angustifolium	duskull						1925	2012	30
Erysimum virgatum	berggull						2012	2024	41
Euphorbia palustris	strandvortemelk						2012	2024	50
Euphrasia stricta	kjerteløyentrøst						2012	2024	25
Fallopia convolvulus	vindelslirekne						2012	2024	66
Fallopia dumetorum	krattslirekne					X	2019	2019	26
Festuca ovina	sauesvingel			Nd, Nw			2012	2024	54
Festuca rubra	rødsvingel			Nd, Nw			1925	2024	87
Ficaria verna	vårkål						2017	2024	27
Filipendula ulmaria	mjødurt						1993	2024	56
Fragaria vesca	markjordbær			Nd, Nw			1925	2024	69
Frangula alnus	trollhegg					X	2024	2024	42
Fraxinus excelsior	ask	EN				X	2012	2024	57
Galeopsis bifida	vrangdå					X	2012	2019	63
Galium aparine	klengemaure					X	2012	2016	59
Galium boreale	hvitmaure						2012	2024	31
Galium palustre	myrmaure						2012	2024	67
Galium uliginosum	sumpmaure						2009	2024	18
Galium verum	gulmaure						2012	2024	62
Geranium lucidum	blankstorkenebb						2011	2024	37
Geranium molle	lodnestorkenebb					X	2009	2009	10
Geranium pusillum	småstorkenebb						2024	2024	22
Geranium robertianum	stankstorkenebb						1925	2024	80
Geranium sanguineum	blodstorkenebb						1925	2024	27
Geum rivale	enghumleblom						2012	2024	42
Geum urbanum	kratthumleblom						2012	2024	34
Glechoma hederacea	korsknapp						1993	2024	59

VitNavn	NorNavn	R21	F23	CWR	LSj	Hot	Y1	Y2	Øyer
Glyceria fluitans	mannasøtgras						2012	2012	21
Gnaphalium uliginosum	åkergråurt						2024	2024	13
Gymnocarpium dryopteris	fugletelg						2012	2012	27
Helianthus annuus	solsikke						2016	2016	10
Hepatica nobilis	blåveis						2022	2024	21
Hieracium spp.	sveveslekta						2024	2024	33
Hieracium sect. Caesia	blåsveve-gruppa						2012	2012	9
Hieracium umbellatum	skjermsveve						2012	2016	60
Hierochloë odorata	marigras						2009	2012	20
Hippuris vulgaris	hesterumpe					X	2012	2012	19
Holcus lanatus	englodnegras					X	2012	2024	19
Honckenya peploides	strandarve						1925	2024	46
Hylotelephium maximum	smørbukk						1925	2024	84
Hypericum maculatum	firkantperikum						2016	2016	32
Hypericum perforatum	prikkperikum						1925	2024	64
Iris pseudacorus	sverdlilje					X	2012	2024	50
Jacobaea vulgaris	landøyde					X	2020	2020	7
Juncus articulatus	ryllsiv						2012	2024	35
Juncus bufonius	paddesiv						2012	2024	49
Juncus conglomeratus	knappsiv						1925	2024	66
Juncus gerardii	saltsiv						1925	2024	52
Juncus ranarius	froskesiv					X	2020	2020	11
Juniperus communis	einer						1993	2024	65
Kali turgida	sodaurt	VU°				X	2022	2022	16
Knautia arvensis	rødknapp						2012	2012	21
Lathyrus pratensis	gulflatbelg			Nw			2012	2024	29
Lepidium latifolium	strandkarse						2022	2024	7
Leymus arenarius	strandrug			Nd			1925	2024	66
Ligusticum scothicum	strandkjeks						2012	2024	50
Ligustrum vulgare	liguster						1925	2024	38
Limonium humile	strandrisp						2009	2024	42
Limosella aquatica	evjebrodd						2024	2024	24
Linaria vulgaris	lintorskemunn						2012	2024	70
Linum catharticum	vill-lin						1925	2024	54
Lolium perenne	raigras			Nd, Nw		X	2024	2024	12
Lonicera periclymenum	vivendel						2015	2024	49
Lotus corniculatus	tiriltunge			Nw			2012	2024	83
Luzula campestris	markfrytle					X	2012	2017	28
Luzula multiflora ssp. multiflora	engfrytle						2012	2024	40
Lychnis flos-cuculi	hanekam					X	2012	2022	23
Lycopus europaeus	klourt						2012	2024	67
Lysimachia arvensis	nonsblom						2012	2024	50
Lysimachia maritima	strandkryp						1925	2024	68
Lysimachia vulgaris	fredløs						2012	2024	50
Lythrum salicaria	kattehale						2012	2024	67
Maianthemum bifolium	maiblom					X	2016	2017	24
Malus sylvestris	villeple	VU		Nd, Nw		X	2024	2024	17
Malva moschata	moskuskattost						2015	2015	8
Medicago lupulina	sneglebelg			Nd, Nw			2012	2024	12
Melampyrum sylvaticum	småmarimjelle					X	2016	2024	17
Melica nutans	hengeaks						1925	1925	27
Mentha arvensis	åkermynte			Nd			2012	2024	31
Moehringia trinervia	maurarve						2016	2024	39

VitNavn	NorNavn	R21	F23	CWR	LSj	Hot	Y1	Y2	Øyer
Molinia caerulea	blåtopp						2012	2024	35
Mycelis muralis	skogsalat						2015	2024	33
Myosotis arvensis	åkerforglemmegei						2012	2024	31
Myosotis laxa	bueforglemmegei						2012	2012	36
Myosotis ramosissima	bakkeforglemmegei						2012	2017	30
Myosurus minimus	muserumpe	EN				X	2009	2009	10
Nardus stricta	finnskjegg						1925	2024	38
Ononis arvensis	bukkebeinurt	NT				X	2009	2024	22
Ophioglossum vulgatum	ormetunge	NT				X	2009	2024	14
Orchis mascula	vårmarihand						2024	2024	13
Origanum vulgare	bergmynte			Nw		X	1993	2024	11
Persicaria amphibia	vass-slirekne						1925	2024	9
Persicaria maculosa	hønsegras						2015	2015	45
Persicaria minor	småslirekne						2019	2024	30
Petrosedum rupestre	broddbergknapp						1925	2024	14
Peucedanum palustre	melkerot					X	2012	2024	48
Phragmites australis	takrør					X	2020	2020	32
Picea abies	gran					X	2016	2024	42
Pilosella officinarum	hårsveve						2012	2024	40
Pimpinella saxifraga	gjeldkarve						1925	2024	48
Pinus contorta	vrifuru		SE		(X)		2022	2024	3
Pinus sylvestris	furu						2012	2024	56
Plantago lanceolata	smalkjempe						2012	2024	74
Plantago major	groblad						2012	2024	62
Plantago maritima	strandkjempe						1925	2024	57
Plantago media	dunkjempe						2016	2016	15
Platanthera bifolia	nattfiol						2012	2024	15
Poa annua	tunrapp			Nw			2012	2024	75
Poa compressa	flatrapp			Nw			1925	2024	40
Poa humilis	småapp			Nd, Nw		X	2012	2024	33
Poa nemoralis	lundrapp			Nw			2012	2024	47
Poa palustris	myrrapp			Nd, Nw		X	2024	2024	11
Poa pratensis	engrapp			Nd, Nw			2012	2016	23
Poa trivialis	markrapp			Nd, Nw			2012	2024	28
Polygonatum multiflorum	storkonvall						2017	2024	25
Polygonum aviculare coll.	tungras-gruppa						2012	2024	70
Polypodium vulgare	sisselrot						1925	2024	67
Populus tremula	osp						2012	2024	55
Potentilla anserina ssp. anserina	gåsemure						1925	2024	74
Potentilla argentea	sølvmure						1925	2024	67
Potentilla crantzii	flekkmure				X	X	2017	2024	2
Potentilla erecta	tepperot						2012	2024	44
Potentilla neglecta	grå sølvmure						2012	2024	16
Primula veris	marianøkleblom	VU				X	2011	2024	22
Prunella vulgaris	blåkoll						2012	2024	36
Prunus avium	morell			Nd, Nw			2012	2024	68
Prunus spinosa	slåpetorn			Nd, Nw			1925	2024	59
Puccinellia capillaris	taresaltgras						2012	2024	35
Puccinellia maritima	fjæresaltgras						2012	2012	23
Ranunculus acris	bakkesoleie						2012	2024	43
Ranunculus aquatilis	kystvassoleie				X	X	2012	2012	3
Ranunculus auricomus agg.	nyresoleie-gruppa						2012	2024	30

VitNavn	NorNavn	R21	F23	CWR	LSj	Hot	Y1	Y2	Øyer
Ranunculus flammula	grøftesoleie						1925	2024	41
Ranunculus polyanthemos	krattsoleie	NT				X	2012	2012	6
Ranunculus repens	krypsoleie						2012	2024	28
Ranunculus sceleratus	tiggersoleie						2015	2024	44
Raphanus raphanistrum ssp. maritimus	havreddik			Nd			2014	2016	27
Rhamnus cathartica	geitved						1925	2024	43
Ribes spicatum	villrips			Nd, Nw			2012	2024	48
Rosa canina coll.	steinnype-gruppa						1925	2024	75
Rosa mollis coll.	bustnype-gruppa						1925	2024	29
Rosa rugosa	rynkerose		SE				2012	2024	60
Rubus	bjørnebærslekta						2024	2024	33
Rubus idaeus	bringebær			Nd, Nw			1993	2024	76
Rubus saxatilis	teiebær			Nd, Nw			2012	2024	38
Rumex acetosa	matsyre						2012	2024	46
Rumex acetosella	småsyre						2012	2024	64
Rumex crispus	krushøymol						1925	2024	85
Sagina maritima	saltarve						1925	2024	16
Sagina nodosa	knopparve						2009	2024	54
Sagina procumbens	tunarve						1925	2024	74
Sagina subulata	sylarve						1925	2024	44
Salicornia europaea	salturt						2009	2009	11
Salix aurita	ørevier						2012	2024	56
Salix caprea	selje						2012	2016	54
Salix cinerea	gråselje						2012	2024	35
Sambucus racemosa ssp. racemosa	rødhyll		SE				2012	2012	11
Saxifraga granulata	nyresildre	NT				X	2011	2024	46
Schoenoplectus tabernaemontani	pollsivaks					X	2012	2012	17
Scleranthus annuus ssp. polycarpos	bakkeknavel						2024	2024	21
Scleranthus perennis	flerårsknavel						1925	2024	41
Scorzoneroides autumnalis	føllblom						2012	2024	69
Scrophularia nodosa	brunrot						2012	2024	47
Scutellaria galericulata	skjoldbærer						2012	2024	43
Sedum acre	bitterbergknapp						1925	2024	87
Sedum album	hvitbergknapp						1925	2024	78
Sedum annuum	småbergknapp						2012	2024	34
Senecio viscosus	klistersvineblom		SE				2012	2024	63
Senecio vulgaris	åkersvineblom						2012	2024	71
Silene latifolia ssp. alba	hvit jonsokblom					X	2024	2024	14
Silene nutans	nikkesmelle	NT				X	1993	2024	45
Silene uniflora	strandsmelle						2012	2024	81
Solanum dulcamara	slyngsøtvier			Nw		X	2016	2019	77
Solanum nigrum	svartsøtvier			Nd, Nw		X	2015	2015	14
Solidago virgaurea	skoggullris						2012	2016	65
Sonchus arvensis	kjerteldylle						2012	2024	61
Sonchus asper	stivdylle					X	2024	2024	26
Sorbus aucuparia	rogn						2012	2024	66
Spergula morisonii	vårbendel					X	2012	2012	37
Spergularia marina	saltbendel						2012	2024	32
Stachys palustris	åkersvinerot					X	2024	2024	26
Stellaria graminea	grasstjerneblom						2012	2024	56

VitNavn	NorNavn	R21	F23	CWR	LSj	Hot	Y1	Y2	Øyer
Stellaria media	vassarve						2012	2019	67
Suaeda maritima	saftmelde					X	2009	2009	24
Succisa pratensis	blåknapp					X	2012	2024	9
Tanacetum vulgare	reinfann					X	2024	2024	26
Taraxacum obliquum	butt kystløvetann						2014	2014	18
Taraxacum sect. Ruderalia	ugrasløvetenner						2012	2024	47
Taxus baccata	barlind	VU				X	2011	2024	23
Thalictrum flavum	gulfrøstjerne						2012	2024	18
Tilia platyphyllos	storlind		HI				2024	2024	7
Trifolium arvense	harekløver			Nd, Nw			2012	2024	35
Trifolium fragiferum	jordbærkløver	VU		Nw		X	2009	2012	13
Trifolium medium	skogkløver			Nd, Nw		X	2012	2024	21
Trifolium pratense	rødkløver			Nd, Nw			1925	2024	47
Trifolium repens	hvitkløver			Nd, Nw			2012	2024	53
Triglochin maritima	fjæresauløk						2012	2024	31
Tripleurospermum maritimum	strandbalderbrå						2012	2024	86
Tripolium pannonicum ssp. tripolium	strandstjerne					X	2012	2019	73
Turritis glabra	tårnurt					X	1993	2024	24
Tussilago farfara	hestehov						2016	2016	17
Urtica dioica	stornesle						1993	2024	65
Valeriana sambucifolia	vendelrot						1993	2024	61
Veronica arvensis	bakkeveronika						2024	2024	33
Veronica chamaedrys	tveskjeggveronika						2012	2024	37
Veronica officinalis	legeveronika						2012	2024	45
Veronica serpyllifolia ssp. serpyllifolia	glattveronika						2012	2024	25
Viburnum opulus	korsved						1925	2024	56
Vicia cracca	fuglevikke			Nw			2012	2024	77
Vicia sepium	gjerdevikke			Nw		X	2024	2024	21
Vicia tetrasperma	firfrøvikke			Nw		X	2024	2024	21
Viola canina	hundefiol						2012	2024	50
Viola riviniana	skogfiol						2012	2024	35
Viola tricolor	stemorsblom						2012	2024	78
Viscaria vulgaris	engtjæreblom						2012	2024	48
Woodsia ilvensis	lodnebregne						2016	2016	23
Zostera marina	ålegras						2012	2024	31